הון למושב

שבועון המושבים וההתיישבות הכפרית • מס' 782 • 9 במאי 2013 • כ"ט באייר תשע"ג

פאנל מבודד זה
י.ח.ד

Y.H.D INDUSTRIES AND PROPERTIES LTD
תעשיות ונכסים בע"מ
ייצור ושווק פנלים

ראה עמוד 13

עונת המלפפון

צילום: חני סולומון

באחיטוב, המושב שהפך לבירת המלפפונים של ישראל בזכות ייצור כ-70% מהיבול הלאומי, מקבלת האדמה מנוחה בקיץ. לפני ההפסקה שבין גידול למשנהו, חוגגים במושב את חג הביכורים **חני סולומון ■ עמ' 16**

MULE
אמין יותר - משתלם יותר!
עבירות גבוהה ונוחות משתמש | כושר נשיאה וגרירה המובילים בקטגוריה | עלויות תפעול נמוכות | אמינות מוכחת לאורך שנים
לתיאום נסיעת מבחן התקשר עכשיו. 052-6119974 אמנון
Kawasaki
www.kawasaki.co.il
*9930
מסרו 4 נגיי

פרסום בנושא

תוכן

צילום: פלאש 90

משפחה חלבית
במושב מרחביה מגדלת משפחת נוביץ את הפרות המניבות ביותר

8

אין מילים כאלה
שבעה משפטים שמושבניק לא יעלה על בדל שפתותיו

20

צילום: ראובן קסטרו

ספירת העומר
כ-90 ספרים הותירה לנו הסופרת הנערצת, דבורה עומר, מכפר מעש

26

מכתבים למערכת

להבדיל בין איכות לזיוף

למדו את הלקח והבדילו בין השמנים הטובים והמפוקחים למזויפים

אין זה סוד שחלק מיצרני שמן הזית בישראל ובעולם כולו אינם מקפידים על איכות השמן וח־לקם גם מזייפים אותו. קיימות מספר שיטות זיוף שאת חלקן קל לגלות, אך את חלקן קשה יותר. הצרכן הרגיל, אפילו אם הוא צרכן ותיק של שמן זית כתית, לא תמיד יוכל להבחין בעצמו בזיוף או בדרגת האיכות של השמן.

רק בדיקות מעבדה חוזרות ונשנות, בליווי בדי־קה אורגנולפטית (בדיקת איכות על ידי טעימה והרחה) שנעשית על ידי מומחים, יכולות להוכיח לצרכן ששמן של יצרן או משווק כזה או אחר הוא אמנם שמן זית כתית מעולה או כתית.

בישראל יש מספר מעבדות שהתמחו בבדיקות שמן זית וחלק גדול מהיצרנים נמצאים בפיקוח של ענף הזית במועצת הצמחים, נבדקים באופן קבוע ורציף ומקבלים את תו האיכות של המו־עצה.

הבדיקה שבוצעה בתוכנית כלבוטק ששודרה באחרונה עסקה ברובה בשמן מיובא על ידי חברת "חוסן" ומשווק על ידי חברת "איבו". השמן הוצג בבקבוקים עם מותגים שונים, אך באף אחד מהם לא הייתה תווית איכות של מועצת הזית.

הבודקים מטעם כלבוטק העבירו את השמנים למספר מעבדות וכמעט בכולן נמצאו ממצאים המעידים על כך שבמקרה הטוב לפנינו שמן מזוכך שהוא חסר תכונות בריאותיות כלשהן ובמקרה הגרוע זהו שמן שזוקק מגפת (החומר שנשאר לאחר הכבישה) ואינו ראוי למאכל אדם.

תוצאות בדיקות אלה אינן מצביעות בשום אופן על איכות השמנים הישראליים הנבדקים על ידי המועצה ומקבלים את תו האיכות שלה.

אני קורא לענף הזית במועצת הצמחים ולכל היצרנים הישראלים המעולים הנבדקים על ידי המועצה, לצאת בקמפיין נרחב שיסביר לקהל הרחב מהו שמן זית כתית איכותי, מהן תכונו־תיו הבריאותיות והקולינריות, מיהם היצרנים הישראליים הראויים לתואר יצרן איכותי, ומיהם הזייפנים.

ולצרכנים – למדו את הלקח והבדילו בין הטובים המפוקחים לזייפנים.

בברכה, אילן אשל, מנכ"ל ארגון מגדלי הפי־רות בישראל ויו"ר לשעבר של מועצת הזית

שמן זית. חלק גדול מהיצרנים בישראל נמצאים בפיקוח של מועצת הצמחים

"קו למושב" גם באינטרנט - **תנועת המושבים:** www.tmoshavim.org.il ■ **תנועת האיחוד החקלאי:** www.ihaklai.org.il

קו למושב

■ **עורך:** דרור יוסף
■ **עורך משנה** עודד לפיד
■ **מנהלת עיתון** עדנה זיו

■ **כתבים** חני סולומון, יעקב לזר, נחמן גלבוע, עו"ד אפרת חקיקת, יבל ברקאי, עו"ד איילת רייך-מיכאלי, דגנית רם, זהר נוי, איתמר גור

■ **דואר אלקטרוני**
dror.maariv@gmail.com

מזכירה והפקה אסתי כלפון 03-5632547
esti.halfon@maariv.co.il
■ **גרפיקה מערכת** שרה ראובן
■ **גרפיקה מודעות** ניקולאי קולניק
מערכת 03-5632441
מודעות לוח שירלי הכהן
טל' לוח 03-5682878
shirly.hacohen@maariv.co.il

יועצי פרסום דניאלה גבאי, יעקב קניאל, יורם טביבי, גילה סבן
טל' מודעות 03-5632547
פקס מודעות 03-5638728
מודעות kav_daf@maariv.co.il

המערכת והמנהלה רח' קרליבך 2, ת"א

סיימתם לקרוא?
אנא השליכו את הגיליון לפח המחזור הסמוך למקום מגוריכם.

משנה למנכ"ל: עקיבא גולדבלום akiva.goldblum@maariv.co.il

כל הזכויות שמורות. אין להעתיק, לתרגם, לשדר בכל אמצעי, לאחסן במאגר מידע, לפרסם או להפיץ בכל אמצעי כל חלק מן המודפס בעיתון הזה.

מזכיר התאחדות מגדלי הבקר הודיע שיעזוב את תפקידו

יעקב בכר ימשיך בתפקיד עד שיימצא לו מחליף. מצבו הבריאותי השפיע על ההחלטה

מזכיר התאחדות הבקר לבשר, יעקב בכר, הודיע ב-3 במאי, יום שישי שעבר, על כוונתו לסיים את תפקידו בקרוב. בכר הודיע שיישאר בתפקיד עד שיימצא לו מחליף. במכתבו למגדלים, התייחס בכר לסיבות שגרמו לו לפרוש: "זה תקופה ארוכה שענף החלב סוער סביב מתווה לוקר. קולות רבים ומוקצנים נשמעים לא אחת כנגד ההסכם וכן נגד הנהגת ההתאחדות. לאחרונה, קולות אלו ובמיוחד בקרב חברים מן המגזר המשפחתי קוראים לפילוג ואף החלו בצעדים מעשיים של הקמת אגודה מקבילה".

בכר אינו חושש מן המהלך, אך חשוב לו שתהיה הידברות בין הצדדים: "אין אני חושב שיש לה להתאחדות מה להיבהל מכך (מהקמת האגודה, ד"י), אך מן הצד השני, אני חושב כי פילוג כקו מחשבה הנו איום הרסני במישור האסטרטגי על העוסקים בענף החלב.

"כמי שמצוי היום במרכז העניינים אני סבור כי על הענף ללכת להליך של גישור ולמנוע את התחושות הקשות הקיימות בקרב חלק ניכר מן החברים. אני, כמי שחתום על מתווה לוקר, איני יכול להוביל מהלך מנהיגותי של שלום בית פנימי, בנוסף לכך אך בהחלט מרכזי בהחלטתי, הוא מצבי הבריאותי. מצבי הבריאותי עדיין אינו מאפשר לחזור לפעילות במלוא הקיטור ולכן באתי לכלל מסקנה שעליי לפרוש מתפקידי כמזכיר ההתאחדות היות שהאינטרס של ענף מאוחד ומלוכד עומד מעבר לאינטרס האישי שלי להישאר בתפקידי".

מזכיר ההתאחדות מודע לאפשרות שאדם אחר יישב בכיסאו: "במהלך זה, אני מבקש לאפשר לכוחות חדשים ורעננים להתמודד על תפקיד המזכיר ולהוביל הענף בעת הזאת. היום (3.5.2013) הודעתי את הודעתי זו בהנהלת ההתאחדות וכן הוספתי, כי אני ממשיך בתפקידי עד אשר יימצא לי מחליף, על פי הנוהל הכתוב בתקנון ההתאחדות.

"לאחר שאעביר את תפקידי זה למחליפי אלך לי לדרכי אקדיש זמן להחלמה מלאה בבריאותי ולאחר מכן אחפש מקור תעסוקה אחר. אין במכתבי זה להיפרד מכם אני עוד אמצא לכך את הדרך אך החלטתי לפרוש מתפקידי היא סופית בהחלט".

שר הכלכלה נפגש עם ראשי המגזר החקלאי-התיישבותי בדרום

נפתלי בנט. לא להפריע

נפתלי בנט: "תפקידי כשר כלכלה לא לישון בלילה כדי שהתעשיינים שלוקחים על עצמם סיכונים אדירים יוכלו לישון בלילה"

שר הכלכלה, נפתלי בנט, נפגש במושב השיתופי משואות יצחק עם ראשי המגזר החקלאי-התיישבותי ועם נציגי קיבוצים ומושבים בדרום הארץ. בין המשתתפים במפגש: יושב ראש הלובי החקלאי בכנסת, חבר הכנסת זבולון כלפה, מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל אבשלום וילן ויו"ר שולחן הארגונים הכלכליים ניר מאיר.

מזכ"ל הקיבוץ הדתי, נחמיה רפל, שהנחה את המפגש, אמר שאנשי ההתיישבות, ללא קשר להשתייכותם הפוליטית ולאמונתם הדתית, תולים תקוות רבות בשרים ובחברי הכנסת של מפלגת הבית היהודי, שיסייעו בחיזוק ובשמירת המגזר הכפרי בישראל. רפל הוסיף, כי בכירי המפלגה קיבלו עמדות מפתח בניווט כלכלת ישראל ויש לנצל זאת לביצור ההתיישבות החקלאית בכל חלקי ארץ ישראל.

נציגי היישובים בדרום העלו בפני השר בנט שורה של נושאים ובעיות במגוון תחומים. בין השאר, עלתה בעיית הדיור במושבים באזור שפיר, וצוין שמחירה של חלקה למגורים במושבים עולה על חצי מיליון שקל טרם תחילת הבנייה עצמה. לדברי חברי המושבים, העלות הגבוהה גורמת לכך שבני המושבים אינם יכולים לאפשר לעצמם לבנות את ביתם במושב שבו גדלו.

יו"ר הארגונים הכלכליים, ניר מאיר, הציג את נושא ההגבלים העסקיים וקרא לשר הכלכלה להוציא את העיסוק בנושא מחוק ההסדרים ולהעבירו למסלול של חקיקה רגילה. לדבריו, זהו נושא כבד משקל עם השלכות רבות על המגזר החקלאי, ואי אפשר להחליט בו בלי בדיקה מעמיקה ורק כחלק מהדיון הבהול בשלל הנושאים של חוק ההסדרים.

המפגש נערך בתום טקס חנוכת קו הייצור החדש במפעל עלבד במשואות יצחק. השר בנט, שהיה אורח הכבוד, פנה בנאומו למנכ"ל החברה, בועז רוזמן, במילים: "אתה ישן בלילה? אני יודע מה זה להיות מנכ"ל מפעל, ואני אומר לכם: התפקיד שלי כשר הכלכלה הוא לא לישון בלילה כדי שאתה, בועז, וחבריך תוכלו לישון בלילה, ובבוקר לקום, לעבוד ולייצר.

"תפקידנו לפלס עבורכם את הדרך, לנקות את מסלולי ההמראה, ולא להפריע למי שהחליט להקים מפעל ולקח על עצמו סיכונים אדירים. היום אני יודע שאנחנו, המערכת השלטונית, מפריעים ובענק, ואני מבטיח לעשות כמיטב יכולתי כדי לשנות את המצב".

מזכיר ארגון מגדלי הפרחים: "שר החקלאות מגלה חוסר אכפתיות כלפי בעיות החקלאים"

חיים חדד: "הלאמת הבאת העובדים ארצה יצרה תוהו ובוהו - יש לחזור לעבודה עם חברות כוח אדם מפוקחות". לשכת שר החקלאות ופיתוח הכפר: "הטענות אינן ראויות להתייחסות"

"שר החקלאות, יאיר שמיר, מגלה חוסר אכפתיות וניתוק מבעיות החקלאים בתחום כוח האדם" – כך מאשים מזכיר ארגון מגדלי הפרחים, חיים חדד, המרכז את תחום העובדים הזרים בהתאחדות חקלאי ישראל.

לדברי חדד, מאז כניסתו לתפקיד, שר החקלאות עסוק בסיורים אין–סופיים ברחבי הארץ ולכן לא התפנה כנראה לממש את הבטחתו עם כניסתו לתפקיד, כי ידאג לכך שלרשות החקלאים יעמדו 25 אלף העובדים שהם זכאים להם על פי החלטת הממשלה. לפי חדד, בפועל יש כיום חוסר של 5,000 עובדים, והמחסור הזה פוגע ביכולתם של החקלאים לנהל את משקיהם.

שורש הבעיה נעוץ בהחלטת הממשלה הקודמת להלאים את הבאת העובדים מתאילנד לארץ, אומר חדד. לדבריו, רשות ההגירה בישראל ומשרד העבודה התאילנדי אינם ערוכים לבצע את גיוס העובדים וכתוצאה מכך, יש חוסר בפועלים וחלק מאלו שמגיעים אינם מיומנים ואינם מתאימים לעבודה בחקלאות. לדברי חדד, הבאת עובדים שאינם מתאימים גרמה לבריחת 3,000 מהם ממעסיקיהם, כך שבפועל, מועסקים כיום בארץ רק 17 אלף עובדים תאילנדיים אצל החקלאים שזכאים להם.

הפתרון, לדברי חדד, הוא חזרה לשיטה הישנה, שבה גיוס העובדים והטיפול בהם בארץ נעשו באמצעות חברות פרטיות מפוקחות. "אם יש חריגות, יש לטפל בהן כמו בכל תחום אחר, אך הייתה

זו טעות קשה לבצע הלאמה", מוסיף חדד. "בימים אלו, צריכים החקלאים לקבל החלטות לגבי העונה הבאה על היקף השטחים שהם יכינו, הזמנת חומרי גלם, התקשרויות עם קניינים בחו"ל ועוד. כיצד הם יכולים לעשות זאת כשאין להם מושג כמה עובדים יעמדו לרשותם? התנהלותו של שר החקלאות תגרום לנזקים אדירים ותאלץ חקלאים לצמצם את פעילותם או אף לסגור את המשקים ולאבד מקור פרנסתם".

מגדלי הפרחים זכו בעבר ב–50 מיליון שקל פיצוי על נזקים שנגרמו להם בשל מחסור בעובדים בתחילת העשור הקודם. לדברי חדד, אדישותו של שר החקלאות תגרור תביעת נזקים נוספת שאותה, למרבה הצער, תצטרך לשלם המדינה.

מלשכת שר החקלאות ופיתוח הכפר נמסר בתגובה לדברי מזכיר הארגון, כי הטענות אינן ראויות להתייחסות.

פארק מחקר יוקם בבית דגן

שר החקלאות, יאיר שמיר, יוזם הקמת פארק למו"פ חקלאי ולטכנולוגיות ליד מינהל המחקר וולקני בקריה החקלאית בבית דגן

במשרד החקלאות ופיתוח הכפר מתכננים הקמת פארק מחקר ופיתוח, שמיועד למנף את הפעילות בתחום תוך ניצול יעיל של ידע וציוד מחקרי יקר ערך הקיים באזור הקמתו העתידית – הקריה החקלאית בבית דגן.

על פי תכנית השר הממונה, יאיר שמיר, פארק המו"פ יאפשר העברה מהירה ונוחה של ידע וטכנולוגיה ופיתוחים ממנהל המחקר החקלאי לתעשייה מתקדמת בישראל, על מנת להגדיל את ההחזר על ההשקעה הממשלתית במחקר. כמו כן, יזורזו הליכי פיתוח של מוצרים וטכנולוגיות מגורמי המחקר והגברת התחרותיות של השוק הישראלי על ידי קיצור הזמן הנחוץ להטמעת טכנולוגיות חדשות בשוק.

במשרד החקלאות מעוניינים בהקמת פארק המו"פ על מנת לקדם את חזון ראש הממשלה, כפי שבא לידי ביטוי בהמלצות ועדת קנדל, בדבר מינוף המו"פ החקלאי ויצירת מרכז עולמי של חדשנות טכנולוגית חקלאית במדינת ישראל.

לשם הקמת פארק למחקר חקלאי תוקם חברה ייעודית, שתנהל פעילות עסקית תוך ביצוע שיתוף פעולה מחקרי על בסיס כוח אדם וידע שנצבר במינהל המחקר החקלאי. החברה שתנהל את קריית המו"פ תיזום שיתופי פעולה מחקריים עם חברות מסחריות, תוך שימוש במתקני המינהל, בידע ובכוח האדם שבו תמורת תשלום. פיתוחים ופטנטים יירשמו על שם מינהל המחקר וכל התמלוגים המגיעים בגינם יהיו שייכים לו.

פארק המו"פ יהיה מיועד לחברות בתחומי אגרו–כימיה, מזון פונקציונאלי ותוספי מזון, זרעים וגנטיקה של צמחים, השבחה וגנטיקה של בעלי חיים, מטעים, פרחים ותרביות רקמה, הנדסה גנטית בצמחים, אריזות חכמות, הנדסה חקלאית, רובוטיקה וחקלאות מדייקת, מים סביבה וקיימות, הדברה ידידות, הדברה ביולוגית ועוד.

שר החקלאות שמיר, שעמד בראש חברות היי–טק וקרנות הון סיכון רבות (ביניהן: סאיטקס ישראל, ויקון טלקומוניקציה, קטליסט ומרקורי): "הקמת פארק המו"פ תיצור מרכז מוביל ופורץ דרך של חדשות טכנולוגית חקלאית במדינת ישראל, אשר יביא להגדלת ההכנסות למדינה מהמסים ויצירת מקומות עבודה חדשים בעלי ערך מוסף גבוה במגוון תחומים".

החקלאות בשירות הדיפלומטיה

בלשכת שר החקלאות ופיתוח הכפר התארכה לאחרונה משלחת רשמית גדולה מרג'סטאן, המדינה הגדולה בשטחה בהודו, השוכנת בצפון מערב המדינה. שיתוף פעולה בין ישראל למדינה ההודית מחזק, לדעת השר הישראלי, את הקשרים עם המדינה השנייה במספר תושביה בעולם.

בראש המשלחת ההודית עמד אשק גלוט (Ashok Gehlot), השר הראשי של רג'סטאן, מדינה מדברית שהיא מוקד תיירות מרכזי בתת היבשת ודומה באקלימה לישראל. השר התפעל מיכולת החקלאות בישראל, אחרי שביקר עם משלחתו במרכז המחקר והפיתוח (מו"פ) בערבה וראה בשטח את הישגיה החקלאיים של מדינת ישראל.

בין ישראל לרג'סטאן כבר מתקיימת תכנית מקיפה של שיתוף פעולה בתחומי החקלאות, שבמסגרתה פועלים מרכזי מצוינות ובהם מוצגת הטכנולוגיה הישראלית בגידול רימונים, הדרים ותמרים.

השר שמיר: "הודו מהווה בעיניי מיקרו–קוסמוס לאתגרים העולמיים בתחום הטיפול בביטחון התזונתי והדאגה למשאבי המים. אני שמח להיווכח שוב, כי ליכולותיה החקלאיות של מדינת ישראל ישנה תרומה עצומה להעצמת הקשרים עם הודו".

יאיר שמיר והשר מרג'סטאן. הודו. "מיקרו–קוסמוס לאתגרים העולמיים" צילום: אמנון ליברמן

חשש לענפי השסק והבננות בגלל סגירת המעברים לרצועת עזה

מנכ"ל ארגון מגדלי הפירות, אילן אשל: "מדובר בפירות שלא ניתנים לשמירה. מי שלא מוכר - מפסיד את העונה כולה"

"ענפי הבננות והשסק עומדים בפני קטסטרופה בשל הפסקת העברת תוצרת חקלאית לרצועת עזה" – כך מזהיר מנכ"ל ארגון מגדלי הפירות, אילן אשל. לדברי אשל, למגדלי השסק יש עונת שיווק קצרה ביותר באביב, ואם אין שוק לפרי בתקופה זו – עמל של שנה שלמה יורד לטמיון. לדבריו, גם את הבננות אי אפשר לשמור מעבר למספר ימים ומי שאינו מוכר את הפרי – מפסיד את העונה כולה.

סגירת המעברים לרצועת עזה חייבה את כל המגדלים להפנות את הפירות לשוק המקומי וכתוצאה מהעודפים, המחירים קרסו. לדברי אשל, אם לא יהיה שינוי מיידי, חלק מהמגדלים לא ישרדו כלכלית את השנה הקשה.

מנכ"ל ארגון מגדלי הפירות קרא לשר הביטחון, משה (בוגי) יעלון, להורות על פתיחה מיידית של המעברים: "כולנו מאוחדים בצורך לשים קץ לירי הטילים, אבל יש לנהל את המאבק בדרכים אחרות, כפי שאכן נעשה בהצלחה לא מבוטלת, ולא באמצעות פגיעה בחקלאים ובצרכנים".

שסק. עונת שיווק קצרה באביב

הרפת המשפחתית המניבה ביותר - במרחביה

עומר נוביץ ומשפחתו ממושב מרחביה מנהלים רפת שבה כל פרה מייצרת 13,151 ליטר חלב בממוצע בשנה, והיא הרפת המשפחתית המניבה ביותר בישראל. הרפת הגדולה ביותר משותפת לקיבוצים יפעת, מרחביה ומגידו ובה 1,106 פרות המייצרות 12,700,000 ליטר חלב בשנה. פרת החלב הישראלית - שיאנית העולם בייצור חלב איכותי

לקראת חג השבועות, מכתירה התאחדות מגדלי הבקר לחלב את מצטייני הרפת הישראלית לשנת 2012. בתואר הרפת הגדולה ביותר בישראל זכתה "רפת העמק" המשותפת לקיבוצים יפעת, מרחביה ומגידו בעמק יזרעאל, ובה חיות 1,106 פרות. מדי יום, מייצרות הפרות ברפת העמק כ–35 אלף ליטר חלב וסך הכול מייצרות 12 מיליון ו–700 אלף ליטר חלב בשנה!

במכון החליבה המשוכלל של הרפת 64 עמדות חליבה, שבהן נחלבות הפרות שלוש פעמים ביום: בבוקר, בצהריים ובערב. בנוסף לפרות החולבות, מגדלת "רפת העמק" עוד 900 עגלות אשר יהוו דור המשך לרפת.

בתואר הרפת המשפחתית המניבה ביותר זכתה הרפת של משפחת הרפתן נוביץ עומר ממושב מרחביה, שבה מייצרת כל פרה 13,151 ליטר חלב בממוצע בשנה, עם כ–3.73% שומן ועם כ–3.27% חלבון בממוצע.

בתואר אלופת הפרות זכתה הפרה "שמיל" מקיבוץ אור הנר שבעוטף עזה, שייצרה 17,680 ליטר חלב בשנה; תנובת החלב המשובחת של "שמיל" מכילה 4.01% שומן ו–3.44% חלבון בממוצע.

אדי פולונסקי, מנהל רפת אור הנר, אומר שהפרה "שמיל" צעירה ומדהימה, רגועה ועם אופי טוב מאוד: "'שמיל' היא פשוט פרה נפלאה ואנחנו אוהבים אותה מאוד ברפת. כל פעם כשהיא נכנסת לחצר ההמתנה לפני החליבה היא ניגשת אל הרפתנים ומניחה עליהם את הראש שילטפו אותה. היא ממש אנושית ומתנהגת כמו חברה טובה שלנו. בנוסף, עם החלב שלה אנחנו אוהבים במיוחד להכין ריבת חלב, אשר יוצאת תמיד מצוינת וטעימה במיוחד".

בתואר אלופת הפרות בתנובת חייה זכתה הפרה "יוקל" מקיבוץ סעד שבעוטף עזה, שייצרה 161,274 ליטר בחייה. תנובת החלב המשובחת של "יוקל" מכילה 3.37% שומן ו–3.25% חלבון בממוצע.

אודי שהם, מנהל רפת סעד אומר, כי הפרה "יוקל" מכונה ברפת "מלכת העדר". "מדובר בפרה נהדרת, מאוד רגועה וידידותית, פרה שממש כיף לעבוד אתה. כיאה למעמדה של פרה מבוגרת וותיקה בעדר אנחנו מפנקים אותה היטב, נותנים לה יחס של מלכה ושומרים עליה מכל משמר", אומר שהם. בנוסף לכבוד שהביאה "יוקל" לרפת, נקבע שהיא שרפת הקיבוץ

פרות הרפת. בהשוואה לתכולת החלב בתחילת שנות ה–90', עלתה איכותו

צילום: פלאש90

היא השיתופית המניבה ביותר, עם ממוצע של 13,690 ליטר חלב לפרה, 3.74% שומן ו–3.45% חלבון.

בהתאחדות מגדלי הבקר לחלב אומרים, כי על אף הימצאות רפת סעד באזור עוטף עזה המאופיין באקלים חם, ולמרות שהרפתנים נאלצו לעבוד בשנת 2012 תחת איום תמידי של רקטות ופצצות מרגמה, המערער את שלוות הפרות, ייצרה רפת סעד תנובה יפה ומשובחת של חלב.

הפרה המבוגרת ביותר ברפתות ישראל היא "חנה'לה" מרפת קיבוץ כפר מסריק, שנולדה בשנת 1996, ובקיבוץ מטפחים אותה ומאחלים לה שיבה טובה.

יעקב בכר, מנכ"ל התאחדות מגדלי הבקר לחלב אומר, כי הפרה הישראלית נחשבת לשיאנית העולם בייצור חלב, חלבון ושומן חלב, וכי ייצור החלב בישראל עומד על 11,343 ליטר (11,700 ק"ג) בממוצע לפרה. חלב זה מכיל 3.34% חלבון ו–3.82% שומן בממוצע. הפרה הישראלית עברה אף את הפרות ההולנדית והאמריקנית (שיעור ייצור החלב בארצות הברית הוא כ–10,080 ליטר לפרה בשנה ובאירופה המערבית כ–8,000 ליטר לפרה לשנה).

פרת החלב ההולנדית המפורסמת בכל העולם מייצרת פחות מ–90% מרכיבי החלב, בהשוואה לפרה הישראלית בתנובתה השנתית, למרות העובדה שהיא מניבה בתנאי אקלים וסביבה נוחים יותר.

תכולת החלבון והשומן בחלב היא אחד המדדים המשפיעים על איכות החלב, על טעמו ועל יעילות הייצור שלו. עוד אומר בכר, כי בהשוואה לתכולת החלב בתחילת שנות ה–90', עלתה איכותו: בליטר חלב המיוצר כיום יש כ–10% יותר חלבון וכ–25% יותר שומן חלב, הישג בקנה מידה בין–לאומי, תוך המשך עלייה מתמדת בתנובה השנתית של הפרה הישראלית וכן עלייה מתמדת במדדים המעידים על בריאות הפרה ומשפיעים על איכות החלב.

בכר מוסיף, כי השיפור המתמשך בייצור חלב איכותי בישראל נובע ממאמץ של מחקר ופיתוח, מאיסוף מידע גנטי וממאמץ בשיפור הזנת הפרות, בהדרכת הרפתנים ומהשקעה גדולה ברווחת הפרות, ממשק של מבני הפרות ותנאי מחייתן.

על פי נתוני התאחדות המגדלים, מונה עדר החלב הישראלי כ–130 אלף פרות אשר תייצרנה בשנת 2013 כ–1,365 מיליון ליטר חלב (כמות חלב הגבוהה בכ–20 מיליון ליטר משנת 2012). אוכלוסיית ישראל מונה 7.8 מיליון תושבים, הצורכים קרוב ל–170 ליטר לנפש מוצרי חלב (מגולם) בשנה. לצורך השוואה: בארה"ב – 250 ליטר לנפש, בשוודיה – 300 ליטר לנפש, בהולנד – 250 ליטר לנפש, באיטליה – 263 ליטר לנפש.

משנים את השיטה ברפת

חברת תנובה הודיעה על מוקד שירות חדש ליצרני החלב שעובדים עמה

תשלובת החלב של תנובה משיקה מוקד שירות שמטרתו לסייע ולחזק את הקשר שבין יצרני החלב ובין החברה.

לתשלובת החלב של תנובה 700 יצרני חלב ששולחים אותו לשש המחלבות של החברה. לאור הפיזור של יצרני החלב בכל רחבי הארץ ולאור הודעת תנובה, כי היא מייחסת חשיבות רבה ליצרני החלב שאתם היא עובדת, הוחלט לאחרונה להקים מוקד שירות ייעודי עבורם, שמטרתו לרכז את הפניות, לאפשר סטנדרט שירות ברמה גבוהה ולהוות כתובת ברורה אחת עם זמינות מלאה ליצרנים.

השיחות הטלפוניות למוקד השירות יתבצעו בחינם עבור יצרן החלב, והן יטופלו תוך הגדרת לוחות זמנים ברורים לטיפול מול גורמים בחברה. בחודשים האחרונים התקיים ניסוי מקדים לפתיחת המוקד ובו השתתפו כ–65 יצרני חלב. משהסתיים הפיילוט בהצלחה רבה, הוחלט להרחיבו לכלל יצרני החלב של תנובה.

בהשקת המוקד אמר אייל מליס, משנה למנכ"ל החברה ומנהל תשלובת החלב: "700 יצרני החלב שלנו הם חלק בלתי נפרד מתנובה, הם שותפים אסטרטגיים שלנו ובעלי עניין מדרגה ראשונה. הקמת מוקד היצרנים יאפשר לנו לשמור על הקשר השורשי והאסטרטגי שלנו עם היצרנים. כל פנייה למוקד תטופל בצורה מקצועית, שירותית ואיכותית ביותר".

עוד הוסיף מליס: "אנחנו בתנובה מחויבים לשיתוף פעולה מלא בין הגורמים ולעמידה בסטנדרטים גבוהים ומחייבים של שירות גם אל מול הצרכנים שלנו וגם אל מול הרפתנים שאיתם אנו עובדים. אנו משנים את שיטת העבודה אל מול הרפתנים ואני בטוח ששינוי השיטה יהיה לטובת יצרני החלב שלנו והענף כולו".

רפת חלב. לפני פתיחת המוקד היה ניסוי מקדים

צילום: נאור רהב

הזכויות ההיסטוריות על אדמות המתיישבים

מי באמת רכש את הקרקע, שילם עבורה או השקיע סכומי כסף ניכרים (או בשווה כסף) בקרקע ובפיתוחה? כשתימצא, זו התשובה לזהות הבעלים האמתיים של הקרקע

עו"ד דוד בסון, עו"ד יהושע יצחקי

נושא הזכויות ההיסטוריות על קרקעות ההתיישבות עלה על המוקד מאז בג"צ הקשת המזרחית, וכיום מתנהלות תביעות רבות בין קיבוצים ומושבים ובין קרן קיימת לישראל ומינהל מקרקעי ישראל בנושא שאלת הבעלות על קרקע מינהל, הרשומה בטאבו בבעלות קק"ל או המדינה. לעתים, יש חוזה משבצת לחכירה לדורות חתום ותקף ואלו לכאורה הזכויות הרשמיות.

אלא שיש בפועל לבצע בדיקה: מה האמת? מי באמת רכש את הקרקע, שילם עבורה או השקיע סכומי כסף ניכרים (או בשווה כסף) בקרקע ובפיתוחה? כשתימצא, זו התשובה לזהות הבעלים האמתיים של הקרקע.

לדידנו, הבעלות האמתית היא בידי המתיישב, בניגוד לגישתה של קק"ל או המדינה, והאורגן מטעמן – המינהל, הרואה עצמו כבעלים ואת המתיישב כסוג של "בר-רשות".

לתמיכה בטענה זו נפרוס להלן נימוקים שונים:

רישום בספרי האחוזה (טאבו) הוא ראיה לבעלות: ככלל, בעלות על נדל"ן בארץ נחתכת לפי הרישום בספרי האחוזה, אשר ברוב המקרים היא על שם קק"ל, אלא שלעתים, הרישום הקדום (עות'מאני) הוא המשקף את האמת.

התיאוריה המקובלת על המינהל ולפיה הוא בעלים על הקרקע בלבד, קרי – כ"פנויה" בלא בניינים ובלא "פיתוח", עומדת בסתירה לנוהגו של המינהל לגבות מהחוכרים גם עבור ההשבחות וכו'.

הכסף שבו נקנתה הקרקע מבעליה הקודמים (בדרך כלל, ערבים) הגיע ממקורות פרטיים, הואיל ופעמים רבות, באותן שנים לקק"ל לא היה הכסף לכך. בידי המתיישבים מצויים מסמכים המוכיחים, כי מורישיהם שילמו את הכסף לקק"ל, או שהיה זה הסניף המקומי של ההתארגנות ההתיישבותית בחו"ל, שגייס את הכסף בקרב חבריו, שהתעתדו לעלות להתיישב בארץ ישראל באותן שנים.

במקרים אחרים, גוף כלשהו שהתארגן כאגודה בחו"ל רכש את הקרקע באמצעות כסף שגייס מחברי האגודה הנ"ל, שהתעתדו להתיישב בארץ ישראל. באזורים מסוימים, קק"ל לא הייתה מוכנה להקצות מכספיה היא, לאחר שפסלה את מקומות ההתיישבות הללו (כי לא האמינה בהם). תיאוריה זו גורסת, כי הקרקע נרכשה במימון מלא או מלא כמעט ולמעשה, אפשר לומר כי קק"ל רשומה כבעלים רק ברישום כ"נאמנות".

הדברים אמורים גם בנוגע לתשלום מסים, לפיו מי ששילם את המסים במשך השנים יש לראותו כמנהג בעלים בקרקע.

על המתיישבים לאתר חוזים ישנים בין קק"ל העולמית לקק"ל המקומית בחו"ל, שבהם נרשם עניין הרכישה של האדמות בכסף פרטי. אגב, באותן שנים דונם קרקע לא-מפותחת עלה בין שלוש לירות לחמש לירות.

על המתיישבים לבדוק אם נוסדה אגודה עות'מנית או גוף אחר שקנה קרקעות תוך שימוש בכספים ששילמו חברי הארגון שתכננו להתיישב. באופן כזה, זו קנייה בנאמנות עבור הגוף היורידי או עבור חבריו, ואז הרכוש כולו או חלקו שייך למתיישב.

הערכת הקרקע בערכה היסודי לעומת ערכה בתוספת ההשבחות מובילה למסקנה, כי המשביח מרכז בידו את רוב הבעלות. קרקע מפותחת שווה עשרות מונים מקרקע לא-מפותחת. קרקע שנקנתה עוד בהיותה טרשים, הרים וביצות, הרי שהיא קרקע שנקנתה בשווי שלילי אפילו. לפיכך, בכל מה שקשור לעבודות הפיתוח בקרקע, אם עשאן מי שאינו בעל הקרקע, הרי שהוא למעשה הבעלים האמתי של הקרקע.

אם כן לסיכום, ליישובים החקלאיים קמה עילת תביעה נגד מינהל מקרקעי ישראל להכרה בזכויותיהם ההיסטוריות על קרקעות שעליהן הם יושבים, בין אם נקנו על ידם או הושבחו על ידם במהלך השנים. יש לזכור, כי קיבוצים רבים עלו על הקרקע עוד בטרם קום המדינה ושילמו מכספי החברים על רכישתה.

עצתנו למתיישבים החקלאיים, בין בקיבוצים, בין במושבים ובין המתיישבים הבודדים בערים – חפשו היטב בניירות הישנים. הראיות שאליהן נחשפנו במהלך השנים הן אמינות ביותר: מכתבים מתוארכים, מאזנים כספיים ופרוטוקולים מסודרים המצויים בארכיון הציוני ובארכיונים נוספים. כמו כן, מצויות ראיות טובות בארכיון הטאבו, ושלל מסמכים שהם בגדר תעודות ציבוריות.

עו"ד דוד בסון ועו"ד יהושע יצחקי עוסקים בנדל"ן ובממ"י

השמים לא היו סגורים

הימנעו מאשליות: "רפורמת השמים הפתוחים" לא תאפשר לעניים לטוס לחופשה בחו"ל. תוספת של עוד כמה יעדים נידחים והצטרפות של חברות "לואו קוסט" לשוק הטיסות לארץ לא תוזיל באופן דרמטי את המחירים

על פי החגיגות והאופוריה שליוו את "רפורמת השמים הפתוחים", ניתן לחשוב שאזרחי ישראל היו נתונים במצור ממושך, וכי סוף-סוף הוסר המחסום, וכעת – בני-גוד כביכול למצב עד עתה – הם יוכלו לטוס בזול ובנוחות לכל מקום על פני כדור הארץ.

העובדות שונות באופן מהותי.

השמים בין ישראל לארצות העולם הלכו ונפתחו בהדרגה בשנים האחרונות, עד למצב הנוכחי, שבו אוכלוסייתה היא שיאנית עולמית בטיולים לחו"ל, ויש רק מדינות מעטות בתבל שחלק יחסי גדול יותר מאוכלוסייתן מטייל בעולם (קוריוז: לחלק גדול מאזרחי ארצות הברית אין בכלל דרכון).

ניקח לדוגמה ישראלי שרוצה לטוס לארה"ב. לפניו עומדת בחירה בין מספר טיסות בכל יום, עשרות טיסות בשבוע: לאל על טיסה ישירה לחוף המערבי וכן טיסות לניו יורק. טסות גם חברות אמריקניות, כמו דלתא ואחרות. זאת עוד לפני שהזכרנו את חברות התעופה האירופיות – אלאיטליה, ק-ל-מ, אייר פראנס ועוד – שמציעות טיסה לאמריקה דרך נמלי הבית שלהן באירופה. מובן שבמצב הנתון, לאל על יש תחרות חזקה מצד כל המובילים הזרים.

ומה עם אירופה? לכל הערים הגדולות ביבשת יש מבחר לא קטן של טיסות עם חברות תעופה שונות. ללונדון טסות, בין היתר: אל על, בריטיש איירוייז, איזי ג'ט ועוד. רק לאחרונה נמסר שאיזי ג'ט מתכוונת להכפיל את מספר המושבים שהיא מציעה בטיסות לישראל. מי-שהו מפריע לה?

מתקיימות עשרות טיסות בכל שבוע לכל ערי גרמניה הגדולות, כמו ברלין, פרנקפורט ומינכן – של אל על, ארקיע, אייר ברלין, לופטהאנזה ואחרות. על טורקיה בעידן שלפני ארדואן מיותר לדבר – מאות אלפי הישראלים שביקרו שם מעולם לא סבלו מ"סגירת השמים". באילת, כבר שנים, נוחתות טיסות שכר מסקנדינביה, אנגליה ועוד.

כדאי למנוע אשליות: ה"תחרות" שתבוא בעקבות תוספת של עוד כמה יעדים נידחים, וכניסתן לשוק הטיסות לארץ של עוד כמה חברות "לואו קוסט", לא תוזיל באופן דרמטי את מחירי הטיסות. רוב חברות התעופה סובלות מרווחיות נמוכה מאוד (מה שלא משתקף בשכר האסטרונומי של מנהליהן, כולל מנהלי אל על מאז הפרטתה). תמיד אפשר ורצוי להתייעל, אבל כל זמן שמחירי הדלק, כוח האדם והביטחון עולים – אי אפשר להוזיל באופן מהותי את מחיר כרטיסי הטיסה.

ועוד שתי הערות: אחת – על מי שמתבשמים מתוספת של עשרות אלפי תיירים לארץ לומר גם היכן בדיוק יישנו כל אותם אורחים (לדברי משרד התיירות, בישראל קיים מחסור בחדרי מלון). שתיים – הרפורמה המדוברת דואגת, שוב, לבעלי האמצעים, שייהנו אולי מהוזלה קטנה במחירי הטיסות. העניים, שאינם חולמים אפילו על נסיעה לחו"ל, יישארו גם הפעם מחוץ למעגל המרוויחים מן השינוי. במילים אחרות: יאיר לפיד שוב דאג לבוחריו.

אז בואו ניקח את הדברים בפרופורציה: אף ישראלי לא נשאר בבית בגלל שמים סגורים. החגיגות היו טובות אולי לאגו של השרים יאיר לפיד וישראל כ"ץ, ונתנו להם הזדמנות להצטלם ולזכות בקרדיט כמי ששברו את אחד הוועדים החזקים במשק והיטיבו עם העם. בפועל, יש פה הרבה יחסי ציבור ומעט מאוד תועלת לאזרח הישראלי.

הכותב הוא איש שיווק בתיירות ועיתונאי

חצי מיליון שקל

מגדל תותים תבע ממושב כפר יעבץ פיצוי בסך מאות אלפי שקלים בגלל נזקים שנגרמו לגידוליו בשל ניתוק המים לחלקותיו

עו"ד איתן מימוני

זיאד סאפייה שכר קרקע לעיבוד חקלאי בכפר יעבץ, מושב עובדים של הפועל המזרחי, אולם בשנת 2008 הפסיק המושב להזרים לו מים עקב החלטת האגודה לאסור השכרת קרקע לתושבי חוץ. בעקבות הניתוק, נגרם לגידולו של זיאד נזק גדול, ולכן הוא תובע את המושב על נזקיו בסך של כחצי מיליון שקל.

בשנת 2004, שכר סאפייה שלוש חלקות לצורך גידול תות שדה מחברי מושב כפר יעבץ. לטענתו, במהלך שנת 2008 הודיע לו המושב כי תופסק הזרמת המים לחלקות, ללא התראה מוקדמת, ובעקבות זאת נגרמו נזקים גדולים לגידולו.

מנגד, טוען המושב, כי בהתאם להוראות המינהל ולהחלטות ועד האגודה, חל איסור על חברי האגודה להעביר זכויות בקרקע לתושבי חוץ, ואף לא זכויות מים, אלא בכפוף להסכמת האגודה, והיות והתובע איננו חבר אגודה – אין לו זכות כלשהי בקרקע וודאי שלא במים.

כמו כן, טוען המושב, כי האגודה הפיצה בין חבריה את האופן שבו אפשר להגיש בקשה להיתר לשימוש חורג על פי חוק ההתיישבות, אך החברים שהשכירו את החלקות לתובע לא הגישו בקשה כלשהי.

בנוסף, טוען המושב, כי בסיור שנערך בחלקות התגלה, כי זיאד מעביר דשן וחומרים כימיים ללא מז"ח (מכשיר מונע זרימת מים חוזרת), והיות ולפי הנהלים ולפי תקנות בריאות העם אסור להעביר חומרים אלו ללא מז"ח – היה עליהם להפסיק את זרימת המים לחלקות.

בפסק הדין מציין בית המשפט, כי זיאד לא הציג הסכמי שכירות לתקופה שבה הוא טוען כי נגרם לו נזק, ולא רק זו, אלא שביהמ"ש מקבל את עדותו של משכיר הקרקע, לפיה הוא הודיע לזיאד כי לא יתאפשר לחדש את הסכמי השכירות בשנת 2008 עקב דרישת משרד החקלאות להפסיק להשכיר קרקע לתושבי חוץ. לפיכך, סבור ביהמ"ש, כי אין לזיאד מה להלין על נזקים שנגרמו עקב ניתוק המים לחלקות, שהרי חלקות אלו לא היו ברשותו ולא היה לו זכות להשתמש בהן.

בנוסף, פוסק ביהמ"ש, כי בהתאם לגרסת המושב, לפיה חל איסור לספק לצרכן שהוא חקלאי דשנים או חומרים כימיים מבלי שמותקן מז"ח, שהרי אספקת חומרים אלו ללא מז"ח עלולה לפגוע בבריאות הציבור, נהג המושב כראוי בעת הפסקתו את זרימת המים לחלקותיו של זיאד.

ביהמ"ש דחה את תביעתו של זיאד נגד כפר יעבץ ופסק, כי היות והשכרת הקרקע לתובע תמה – לא היה על המושב לספק לו מים. לא נפסק צו הוצאות.

כתובת לשאלותיכם
dror.maariv@gmail.com

חלקה ב' - סוג ב'?

מה מעמדה של חלקה ב'? האם רשאית האגודה להפקיע את חלקה ב'? האם על האגודה להעניק לחבר פיצוי בגין ההפקעה?

זה עתה ניתן פסק ביניים בתיק בוררות, שענ־יינו הפקעה של חלקה ב' ותשלום פיצויים בגין ההפקעה. בפסק הבוררות קבע כבוד הבורר, כי התובע זכאי לקבלת פיצוי מהמושב שבו הוא חבר משום שבשנת 2003 הופקעה ממנו כל חלקה ב' לצורך פרויקט ההרחבה של המושב. ראיתי לנכון להביא בפניכם את עיקרי הפסיקה בנושא.

לאגודה עומדת הזכות ליטול לידיה שטחים שהם חלק מהמשבצת החקלאית שהוחכרה לא־גודה (למשל, חלקה ב'), ככל שהאגודה זקוקה לשטחים אלו לצורך פיתוח המושב, הקצאת מג־רשים ולמטרות דומות.

בשנת 2003 החליט מושב בדרום הארץ על הרחבת המושב ועל הקצאה של 20 משקים חדשים לבני המושב. לצורך הפרויקט, הפקיע המושב מהתובע, חבר אגודה, חלקה ב' ששטחה 80 דונם, שבה הוא החזיק משנת 1974. על אותה חלקה גידל פרדס ששטחו 12 דונם אותו נטע החבר עם הגעתו למושב.

האגודה סברה, כי לאותו חבר לא מגיע כל פיצוי בגין הפקעת שטחו, המצוי ברשותו כ–40 שנה, וכל פניות החבר לאגודה נדחו בלך ושוב. לפני כשנתיים פנה החבר למשרדי, ובהתאם לתקנון המושב הגיש באמצעותו תביעה לוועדה המשפטית של תנועת המושבים.

בהליך הבוררות טען התובע, כי בפסיקה נקבע שכאשר אגודה זקוקה לקרקע היא רשאית "לני־יד" חלקות ב' של החברים, ולהציע להם בתמורה "חלקה חלופית". כלומר, בהתאם לפסיקה, הא־גודה רשאית לבצע "ניוד" חלקות (וגם זאת רק אם קיבלה החלטות מתאימות באורגנים שלה), אולם, וזה העיקר, אין האגודה רשאית להפקיע חלקה ב' מחבר מבלי שניתנה לו קרקע חלופית תחתיה.

פרדס. האגודה תפצה את החבר שנטע אותו

עוד טען התובע, כי הוא זכאי לפיצויים בגין ה"מחוברים" שהיו על הקרקע בעת שהוחזרה לאגודה, דהיינו בגין השמדת הפרדס. טענת התובע הוצגה בפני הבורר לאור ההכרה בזכות לפיצויים בגין המחוברים בפסיקותיו של רשם האגודות השיתופיות. כמו כן, זכות זו נלמדת גם מן הדין הכללי ואף מהחלטות המינהל הקו־בעות את זכותו של חקלאי לפיצוי בגין אובדן השקעותיו במקרקעין במקרה של השבת הקרקע למינהל. הזכות לפיצויים נובעת גם מעקרונות הצדק הטבעיים. לאור עקרונות אלו, לא יעלה על הדעת, כי האגודה תיטול לעצמה שטח של חבר שניתן לו כדין, ולא תפצה אותו בגין אובדן הפרדס שנטע.

לשמחתי, במסגרת פסק ביניים שנתן כבוד הבורר לאחרונה, התקבלו טענות התובע. כך נקבע, כי התובע זכאי לקבל חלקה חלופית תחת החלקה שהופקעה לו. כמו כן, הבורר מינה שמאי מטעמו אשר יקבע את שווי הפרדס וכן את גובה הפיצוי המגיע לתובע בגין מניעת השימוש בח־לקה ב' כל השנים.

בכך, הלכה למעשה, דרישות התובע לקבלת חלקה חלופית ופיצויים בגין השמדת המחוברים נענו. המסקנה ברורה – לצד זכותן של האגו־דות ליטול את חלקה ב', מוטלת עליהן החובה לפצות את החבר באמצעות מתן קרקע חלופית ופיצויים בגין נזקיו.

"איילת רייך – משרד עורכי דין וגישור", מתמחה באגודות שיתופיות, בתחום המסח־רי–חקלאי וליטיגציה. המידע המופיע הוא כללי בלבד ואין בו בכדי להוות חוות דעת מוסמכת או ייעוץ מוסמך

ביטול המכרז בוטל

בית המשפט קבע שאין להקל ראש בהצעות של חברות שהוגשו למכרז, ואין לבטל מכרז או הליך דומה ללא ניסיון למצוא את ההצעה המתאימה ביותר לפני שפותחים מכרז חדש

ועדים מקומיים של מושבים מקיימים מפעם לפעם הליך של מכרז או הליך מעין מכרזי. לעתים, לאחר פרסום המכרז וקבלת ההצעות, מעוניין הוועד שלא לבחור באף הצעה ולבטל את המכרז. בפסק דין חשוב שניתן לאחרונה (25 באפריל 2013 – נס מטח בע"מ נגד עיריית ערד ואחרים) לטובת חברת היי–טק שיוצגה על ידי משרדי, ביטל בית המשפט את ההחלטה על ביטול מכרז, והורה לעירייה לשוב לדון בהצ־עות שהוגשו אליה. בשל חשיבות הדברים, הנני מביאה את עיקרי פסק הדין בפניכם.

באותו מקרה, עשתה עיריית ערד שימוש בס־מכותה לפי החוק לקבל הצעות מחיר לצורך פרויקט תקשוב משלושה זכייני מכרז ציבורי קודם שערך מפעל הפיס. מדובר בהליך מעין מכרזי (להלן: "ההליך הראשון"). אלא שלאחר שהוגשו הצעות המחיר הודיעה העירייה לזכ־יינים, ללא כל נימוק, כי החליטה שלא לבחור באף אחת מההצעות.

מיד לאחר מכן, מיהרה העירייה ופנתה לזכיי־נים אחרים וביקשה לקבל הצעות מחיר (להלן: "ההליך השני"). העותרת פנתה בדחיפות לבית המשפט המחוזי בשבתו כבית משפט לעניי־נים מנהליים בדרישה לבטל את ההחלטה על ביטול ההליך הראשון ולמנוע את קיום ההליך השני. העירייה דבקה בהחלטתה וטענה, כי בה־ליך הראשון נפל פגם שחייב את ביטולו, והוא העובדה כי ההצעות נשלחו במייל ולא במעט־פות סגורות.

בית המשפט דחה את טענות העירייה והד־גיש, כי החלטה שלא לקבל אף אחת מההצעות, אף שמדובר בהליך מעין מכרזי, כמוה כהחלטה לבטל מכרז. לפיכך, החלטה כזו צריך שתיע־שה תוך הקפדה על עקרונות של שוויון והגינות המקובלים במכרזים, ובכללם התחשבות בפגי־עה הנגרמת למציעים כתוצאה מההחלטה שלא לדון באף אחת מההצעות שהוגשו.

בית המשפט לא קיבל את הטענה, כי הגשת הצעה במייל היא פגם מהותי המחייב את פסילת המכרז. עוד נקבע, כי גם אם התגלה ליקוי בה־ליך הראשון, היה על היועץ המשפטי של הרשות להמליץ על אופציות שונות לתיקון הליקוי, כאשר האפשרות שלא לקבל אף הצעה אינה ההחלטה הראשונה שצריך לשקול, אלא החלטה שתישקל רק לאחר מיצוי האפשרויות שפגיעתן בזכיינים שהגישו הצעות פחותה יותר.

למשל, היה אפשר לבדוק אם ניתן להחליט על מי מבין המציעים כזוכה או אם אפשר לפנות פעם נוספת לאותם זכיינים תוך תיקון ליקויים שנמצאו, במקרה שלא נמצאה אף הצעה מתאי־מה. בית המשפט הוסיף וקבע, כי גם אם באופן מהותי העירייה הייתה רשאית שלא לקבל אף הצעה, בהחלטה כזאת יש כדי לפגוע בזכויות ובאינטרסים של המציעים, ובטרם תעשה כן, הייתה צריכה לאפשר להם להשמיע את טע־נותיהם.

לפיכך, בית המשפט ביטל את החלטת העי־רייה והורה לה לשוב ולדון בהצעות שהוגשו במסגרת ההליך הראשון. עוד נקבע, כי ככל שתחליט בכל זאת העירייה לפתוח בהליך חדש, עליה למצות את האפשרות לקיים הליך זה בין הזכיינים הראשונים. העירייה אף נדרשה לשלם לעותרת את הוצאות ההליך המשפטי בסך של 15 אלף שקלים.

פסק הדין נתן משנה תוקף לעמדה, כי ביטול מכרז, לרבות הליך מעין מכרזי, אינו עניין של מה בכך. בית המשפט לא יתייחס להחלטה על ביטול מכרז בקלות ראש, בעיקר כאשר ההליך נמצא בשלב מתקדם. לכן, ההחלטה צריכה לה־יות מגובה בנימוקים משפטיים ממשיים וכבדי משקל. כמו כן, יש להקפיד על כללי הפרוצדו־רה הנדרשים (תיעוד ההחלטה, מתן זכות טיעון וכדומה).

חג שבועות שמח לכם!

עם נולד

בחג השבועות מסתיימת ספירת העומר הנמשכת על פני שבעה שבועות. ביום ה-50, יום מתן תורה, נצרפים בני ישראל שהלכו במדבר 40 שנה לעם אחד. פנים רבות לחג הביכורים

צביקה סקורצרו,
מושב אומץ

שלושה אירועים אנו מציינים בימים אלה: יום ירושלים, חג השבועות ויום תחילתה של מל־חמת ששת הימים. לכאורה, שלושה אירועים סמוכים בלוח השנה העומדים כל אחד בזכות עצמו, אבל למעשה, רעיון אחד עובר בהם כחוט השני וקושרם לזר אחד משובח שכולו ירושלים – ירושלים של מלכות דוד ושלמה וירושלים של בית המקדש הראשון והשני; ירושלים של חורבן הבית וירושלים של העלאת הביכורים; ירושלים של מלחמות ודם וירושלים של הוד והדר. ירו־שלים של קדושה וירושלים של טהרה.

"עשרה קבין של יופי ירדו לעולם - תשעה נטלה ירושלים ואחד כל העולם כולו"

(בבלי, נשים, קידושין, מ"ט, ע"ב)

"אין לך יופי כיופייה של ירושלים"

(אבות דרבי נתן כ"ח א)

אנו מכירים את חג השבועות, הוא חג הביכו־רים, כאחד משלושת הרגלים שבהם נהגו אבו־תינו, בימים שבהם בית המקדש עמד על תלו, לעלות לירושלים עם ביכורי השדה כאות תודה לאל. עם אובדן עצמאות העם, ירידתו לגולה וההתרחקות מאדמת ישראל הפך החג לחג מתן תורה ועיקר הפעילות רוכזה סביב נושא קבלת התורה על ידי משה והעברתה לכלל העם.

הקיבוצניקים בעמק יזרעאל היו הראשונים להחזיר תפארה ליושנה עוד בשנות ה-20 של המאה הקודמת ולהתמקד, באופן טבעי, בפן החקלאי של החג. אלא שלחג השבועות יש פנים נוספים, חשובים לא פחות ואולי אפילו יותר.

המפתח להבנת החג מונח בתהליך המוביל לקראתו ונקרא גם ספירת העומר. את הימים סופרים מיציאת מצרים, הנחשב יום לידתנו כעם, וממשיכים למנות עד שבועות. סך הכול, 50 ימים, שהם ספירת העומר.

במהלך 50 הימים האלה עברנו, כעם בינקו־תו, תהליך שתחילתו יציאה כציבור גדול לאחר שנות עבדות ארוכות במצרים, עוצבנו, נצרב־נו, שינינו ולבשנו צורה בכור ההיתוך המדברי של סיני (בשלביו הראשונים של המסע הגדול) והפכנו לציבור שיכול להפוך לעם ולקבל את התורה לקראת היום ה-50.

הספירה התחילה בהבאת קורבן שעורים פשוט המתאים למאכל בהמות ומסתיימת בקורבן מיו־חד של לחם מזון אנושי, המציין את הגעתנו כעם לדרגת קיום חדשה. תהליך ההתפתחות מאומה חדשה לאומה בוגרת משתקף בסיפור הנפלא של מגילת רות, המגלם בתוכו את סיפורנו כעם ואשר אותו אנחנו קוראים בשבועות.

רות היא נסיכה מואבית אשר נישאה ליהודי (כליון, בנם של נעמי ואלימלך, אשר נפטר יחד עם אחיו מחלון לאחר נישואיהם לבנות מואב, רות ועורפה). כשבעלה נפטר, רות הצעירה הייתה יכולה לחזור אל עמה ולהפוך ל"כוכבת" משום שהייתה בעלת רקע מלכותי. למרות זאת, היא דבקה בעיקשות בנעמי, חותנתה היהודייה, ועמדה על רצונה להתגייר ולקבל על עצמה את עול היהדות, למרות ניסיונותיה של נעמי לה־ניא אותה מכך.

היא הצטרפה ליהדות כשהיא חסרת פרוטה וכשחברתה היחידה היא חותנתה. ובכל זאת, בועז (קרוב משפחתה), בעל קרקעות עשיר ושופט חשוב, אשר בשדותיו רות ליקטה חטים לעצמה ולנעמי, הבחין באיכותה, במסירותה וב־הקרבתה, ובסופו של דבר, נשאה לו לאישה.

מקשר נישואין זה נולד ראש לשושלת המל־כות היהודית, שבסופו של דבר ממנה יצא דוד המלך (עובד, בנו של בועז, היה לימים אביו של ישי, אביו–מולידו של דוד).

המסורת מלמדת שהמשיח, המלך של עם יש־ראל לעתיד לבוא, יצא אף הוא מאותה שושלת ומכיוון שדוד נולד בשבועות, אנחנו קוראים את סיפור ייחוסו באותו יום.

בסיפור מקורותיה של שושלת המלכות היהו־דית טמונה אירוניה: מואב הייתה הפחותה שבאומות וידועה באכזריותה, במיוחד כלפי היהודים, ובפריצותה הגלויה לעין כל. מוצאו של מואב עצמו היה מפוקפק. לא רק שהוא בא מגילוי עריות של לוט ובתו, שהשקתה את אביה יין בכוונה ברורה, אלא עצם שמה של האומה מנציח את המעשה. הבת קראה לצאצאה "מואב" שמשמעותו מ–אב. ובכל זאת, דוד המלך יצא מצאצאיה של נסיכה מואבית, שלפחות במוצאה ייצגה את כל מהותו של מואב.

רות, לידתה המחודשת כיהודייה והמהפך שעשה דוד המלך, שנולד בשבועות, מקבילים לצעידתנו הלאומית מפסח לשבועות. בדיוק כמו רות, אנחנו כעם מתחילים בנקודה הנמוכה ביותר ומפלסים את דרכנו עד לנקודה שבה אנו יכולים וראויים לקבל את התורה.

ביום השישי לחודש סיון, יהודים ברחבי העו־לם חוגגים את מעמד הר סיני שהתרחש לפני כ–3,300 שנים, ובו נתן לנו הקב"ה את התורה. התורה היא זו שהציבה את היסודות המוסריים והחוקיים שאפשרו לעם ישראל להקים אומה נאמנה לאידיאלים רוחניים. אומה ששרדה קרוב ל–1,500 שנים בארצה, וכ–2,000 שנים כשהיא פזורה על פני העולם כולו.

זו הייתה התורה שהציגה את רעיונות השלום, הצדקה, הצדק והאחריות הכללית בפני עולם שלא הכיר שום ערך, להוציא את עקרון "החזק צודק". זו הייתה התורה שעליה התבססו הנצרות והאסלאם, והיא שעדיין מפיצה את האמונה באל אחד ברחבי העולם ומעצבת את עקרונות הקדמה המודרנית.

במושב, כמו ביישובים רבים אחרים, נוהגים אנו להציג ולהתפאר ביום זה בחקלאות המת־קדמת שמוצבת ברוב פאר והדר בחלון הראווה של אירוע החג המרכזי. אולם ראוי לנו לקרוא, להרחיב את הדעת ולספר לילדינו דברים שמע־בר לנהוג במקומותינו ולהוסיף נדבך נוסף לשו־רש קיומנו ועצמאותנו כאן, בארץ ישראל.

טקס הבאת ביכורים במושב כפר יהושע. הקיבוצניקים בעמק יזרעאל היו הראשונים להחזיר תפארה ליושנה

אנא אלי

מילים: פרנציסקוס מאסיזי, לחן: שולי נתן

אנא אלי אנא אלי עשה אותי כלי לשליחותך
אנא אלי אנא אלי עשה אותי כלי לשליחותך
במקום שבו מקננת שנאה תן לי לזרוע אהבה.
במקום שבו עלבון – סליחה, במקום שבו חושך – אור
במקום שבו עצב – שמחה
ארון עולם
אנא אלי אנא אלי עשה אותי כלי לשליחותך
אנא אלי אנא אלי עשה אותי כלי לשליחותך
אלוהים תן לי את השלווה להשלים עם שאיני יכול לשנות.
אנא תן לי את אומץ הלב לשנות דברים שביכולתי.
ואנא תן לי את החוכמה להבחין בין אלה לבין אלה.

אנא אלי אנא אלי עשה אותי כלי לשליחותך
אנא אלי אנא אלי עשה אותי כלי לשליחותך.

בהזדמנות זו, אני רוצה להמליץ על שני מסלולי טיול שעשויים לחבר אתכם למסורת ולהיסטוריה: אחד מתאים לכל המשפחה – טיול בירושלים במסלול המחבר את נקבת השילוח, עיר דוד, קבר דוד, שער ציון, הרובע היהודי והכותל המערבי.

הטיול האחר מסובך הרבה יותר וקשה פיזית לביצוע, ומסיבות אלה מתאים למבוגרים בלבד. הטיול שאני מציע ייקח אתכם להר כרכום, הר בנגב הדרומי שזוהה בידי פרופסור עמנואל ענתי כהר סיני המקראי. מומלץ לעשות את הסיור כטיול ג'יפים הכולל קטעי הליכה.

אסיים עם המלצה חמה לשירתה של שולי נתן. מסיבה שגם לי לא נהירה לחלוטין, אני מבקש להפנות את קוראי המאמר לשיר "אנא אלי" ולהתמוגג מהאזנה לשיר (אפשר למצוא ביו־טיוב), מילים ומנגינה.

מעוז החקלאות במרכז הארץ

תושבי אחיטוב בעמק חפר, שמתמחים בגידול מלפפונים ומספקים כ-70% מהיבול השנתי של הירק, שהוא עמוד התווך של הסלט הישראלי, גאים בתדמית שנוצרה להם: מעוז חקלאות במדינת ישראל

כתבה וצילמה: חני סולומון

מושב אחיטוב בעמק חפר ידוע בהצלחתו האדירה בגידול מלפפונים. המושב, שבו נמצאים 3,100 דונם בחממות (ריכוז החממות הגדול בארץ), מגדל כ-70% מיבול המלפפונים בישראל – כ-70 אלף טון מלפפונים בשנה.

רוב תושבי אחיטוב, שמתפרס על פני שטח שצורתו כעין דג ענק, עוסקים בגידול הירק המוארך והירוק. בסיור בין החממות הבנויות בצפיפות רבה שאלתי את חזי דניאל, יושב ראש הוועדה החקלאית במושב למה הם מגדלים דווקא מלפפונים.

דניאל: "מושבנו נבחר על ידי משרד החקלאות ומוסדות שונים כמושב לדוגמה, המארח משלחות מכל רחבי העולם. האורחים מגיעים ללמוד ולהתרשם משיטות הגידול אצלנו". בהמשך דבריו, דניאל מסביר על היתרונות ועל החסרונות של התמקדות בגידול חקלאי אחד, תוך סקירת ההיסטוריה שהובילה להחלטה זו.

בתחילת דרכו של המושב, שהוקם בשנת 1951, היה למתיישבים משק מעורב, כמו בכל המושבים. גידלו בו מבחר סוגי ירקות: עגבניות, חצילים, פלפלים, מלפפונים ואחרים. לאט-לאט, במשך השנים, הבינו שאיכות תוצרת הירקות שלהם טובה פחות משל ירקות מאזור הדרום. "לכן, החקלאים שלנו חיפשו גידולים אחרים. בשנת 1965 חברי המושב עסקו בעיקר בענף הירקות. תחילה, גידלו מלפפונים ועגבניות במנהרות המכוסות בניילונים. במהלך אותו זמן הגיעו לארץ זני מלפפונים מוצלחים במיוחד, מזן אירופי. רבים מהמגדלים הראשונים, מדור הורינו, החליטו לנסות לגדלו.

"לאחר מכן, בשנת 1970, התחיל להתפתח במושב ענף גידול ירקות בחממות, ובמיוחד מלפפונים, וראו כי טוב. התוצאה – בשנים האחרונות, 70% מחברי המושב עוסק בענף החקלאות והם מגדלים בין 65% עד 70% מיבול מלפפוני המאכל, שנעשו בארץ שם דבר. במשך השנים, מצאנו שהאקלים במושב מתאים במיוחד לגידולי המלפפון, בזכות 80% לחות והטמפרטורה הנוחה באזור".

דניאל (59) הוא דור שני למייסדי המושב, בנם של אליהו זכרו לברכה ודינה (שתהיה בריאה), הממשיך לגדל מלפפונים בחממות. הוא נישאר לבת המושב, לאה דוד, בשנת 1970, והיה בין הבנים הראשונים שהתחתנו במושב הצעיר. במשפחתו שלו שה אחים ואחות, כולם מתגוררים באחיטוב. הוא גאה לציין ש"אף אחד מהאחים

עמוס זהביאן, חזי דניאל ואורן סבח. "מושבנו נבחר על ידי משרד החקלאות ומוסדות שונים כמושב לדוגמה"

לא ויתר על האפשרות להמשיך לחיות במושב. בשבילנו, זאת לא רק פרנסה, אלא דרך חיים. כך גם חינכו אותנו הורינו, הייתה רוח חדורת ציונות לאורך כל השנים, גם בשנים הראשונות הקשות. תמיד הייתה להם תקווה לימים טובים.

"הורינו, שהגיעו מעירק בשנת 1951, התגוררו בתחילה במעברה בתנאים קשים, בצריפים, עד שעברו להתגורר בבתי הקבע הסוכנותיים. השינוי המהותי היה בשנות ה-70', בזמן שבסוכנות החליטו להשקיע באמצעי ייצור ייחודיים במספר מושבים. בפועל, זה התבטא במתן אפשרות לכל משק להקים חממה. זה היה קידום רציני מבחינה כלכלית, להגיע ליבול של 70 אלף טון בשנה, כשהתוצרת הארצית מגיעה ל-110 אלף טון של מלפפונים. זהו הישג עצום, ואנו שמחים שאבותינו התמידו וגילו מקצועיות בגידול. ומניסיונם הרב, אנו, דור הבנים והנכדים, יכולנו להמשיך הלאה ולשדרג את הענף.

דניאל אומר שהוא מוצא יתרונות רבים בגידול אחד באותו מושב ומסביר שבמשך השנים, אזורים שלמים בארץ התמקדו בגידול מסוים, המתאים לאותו אזור. לכן, אפשר למצוא מושבים נוספים, המתאימים בין הגידולים המוצעים לתנאי האקלים באזורם. כך לדוגמה, בערבה מתרכזים בגידול פלפלים, בחבל אשכול בעגבניות ובאחיטוב כאמור במלפפונים.

"עם השנים, הפך גידול המלפפונים לשם השני של מושב אחיטוב והוכיח עצמו כגידול השומר על יציבות בהספקה ועל מחירו בשוק. בהקשר זה, כל חקלאי יודע, כי שם המשחק הוא אחידות ויציבות בהספקה. בנוסף, כדי למנוע תנודות חדות במחיר התוצרת, החלטנו להתמקד בגידול אחד המאפשר למושב לייצר באופן אחיד, למרות ש-3,100 דונם החממות באחיטוב אינם שיתופיים, ולחלוק מידע בין החקלאים בנוגע לחידושים טכנולוגיים, שיטות עיבוד חדשות, התמודדות אקלימית וכו'.

"כמו כן, ריכוז כמות התוצרת החקלאית הגבוה שאנו מייצרים יוצר סוג של אמינות בהספקה אצל הצרכנים הגדולים, כמו רשתות השיווק וצרכנים מוסדיים. אחיטוב נחשב למושב שיש בו הכי הרבה חממות במדינה, הצורכות קרוב ל-2.5 מיליון קוב מים. אנחנו לא מחזיקים בעיבודים משותפים, אך פועלים בעתיד למען שיווק מרוכז. אני אכן מקווה שנושא זה יצבור תאוצה ויתפתח בשנים הקרובות. זה לא פשוט כשמאה חקלאים מנסים לשתף פעולה ולמצוא את המכנה המשותף, אבל הדמיון תמיד גדול יותר מהשוני, כך שאני אופטימי בנושא".

הוא מפרט גם חסרונות בהתמקדות בגידול אחד. אחד מהם הוא צפיפות בין החממות הקרובות זו לזו. "קרבה זו עלולה להיות בעייתית בנושא הגנת הצומח, משום שהגידול עלול להיות חשוף יותר למחלות ולמזיקים העוברים משתיל לשתיל, ומחממה לחממה. בעיה נוספת היא ניקוז הקרקע, אך הבעיה העיקרית היא בעיית הפועלים, המתבטאת בחוסר מתמיד בידיים עובדות, במיוחד בתקופות הקטיף. כיום מועסקים במושב כ-500-600 עובדים, לפי העונה".

נכנסתי לאחת החממות, להתרשם מהגידול, ולמרות שעדיין אביב על פי לוח השנה, היה חם מאוד בחממה ונאלצתי לצאת במהרה. המגדלים ביקשו שאכתוב שהם עובדים במרבית היום בחום העז שבחממה, ועומדים בכל הכרוך בכך.

דניאל חולק אתנו את השקפת העולם שלו ושל המגדלים האחרים: "אנו מנסים להמשיך את הרוח הציונית של דור ההורים. לדוגמה: במשך כל השנים האחרונות התגייסנו להראות ולהציג לתלמידי כיתות ד' מבית הספר של המועצה חקלאות מהי והחיים במושב. חשוב לנו להקנות ערכים חשובים, דווקא בימים מודרניים אלו, שמקצוע החקלאות רחוק מלכבב בין המקצועות המועדפים, מתוך תקווה שאולי אחוז מסוים, בכל זאת, יבחר להמשיך לעבוד בחקלאות".

האם אתם רואים את הדור הצעיר, בנים ונכדים, ממשיך בחקלאות?

"רבים מחבר'ה הצעירים ממשיכים את הדרך של אבותיהם וסביהם. אפשר למצוא בנים רבים שהחליטו לפתח את המשק של ההורים, והסיבות לכך מגוונות. ראשית, אנו יעילים בגידול המלפפון לעומת מגדלים המתמחים בגידולים אחרים. עם השנים, צברנו ידע וניסיון רב, העובר מאב לבן. עובדה זו מאפשרת לצעירים ליהנות מגב הידע ומהביטחון שהגידול יצליח בהמשך, כך שאפשר לתכנן את הגידול לטווח ארוך.

"בנוסף, במושב אחיטוב יש אגודה חזקה ויציבה. זה מתבטא במתן שירותים נדרשים, גם כשחקלאים מסוימים מתקשים להתפרנס. מנהג זה עושה טוב גם ליישוב כולו, מבחינה חברתית, וכן מעלה את האטרקטיביות ואת ייחודו של המושב. כל אלו יצרו לנו תדמית של מעוז חקלאות במדינת ישראל. זו לא קלישאה, וזה לא מובן מאליו, לייצר מעוז חקלאות במרכז הארץ".

עמוס זהביאן (56), יו"ר שולחן המלפפונים במועצת הצמחים וחבר מזכירות ארגון מגדלי הירקות, הוא גם חבר בוועד המושב וכמובן, מגדל מלפפונים. "מגיל בר מצווה ידעתי שאהיה בעתיד חקלאי, אהבתי את עבודת האדמה. התייתמתי בגיל צעיר, והאחריות היא אחד המוטיבים המובילים אותי בחיים.

"המקצועיות אצלנו בגידול המלפפונים מתבטאת בידע הרב שרכשנו במשך השנים. כדי להפיק את המקסימום מהגידול, אנו מגדלים מלפפונים בשלושה סבבים: לדוגמה, עכשיו אנו נערכים לגידול קצר עד הקיץ, אחריו יגיע גידול סתיו עד החורף וגידול אביבי. כך שלכל סבב יש את הזן המתאים לעונה והייחודיות שלו. הקיץ לא טוב לגידול, וזה הזמן לאדמה לנוח מעט".

זהביאן מספר, שהשתילים מגיעים ממשתלות גדולות ומוכרות: "ההקפדה על האיכות מבטאת את העוצמה שלנו כחקלאים מקצועיים, הנושאים את המותג 'מלפפוני אחיטוב' ומסוגלים לספק מלפפונים בכמות גדולה לאורך כמעט כל השנה. עדיין לא הגענו למצב של שיווק משותף, אך גם זה יגיע".

מה אתה עושה עבור המלפפונים מחוץ למושב?

"כיו"ר שולחן המגדלים, אני מייצג את התמודדות החקלאים המגדלים מלפפונים בארץ מול המוסדות הרלוונטיים, ובמיוחד בעניין העובדים הזרים. בעיה נוספת היא נושא 'הפיתיון' של חלק מרשתות השיווק הגדולות, המשתמשות בהורדת מחירי סל הירקות, המורכב גם ממלפפונים, למחירים ירודים במיוחד כדי למשוך לקוחות, ובכך פוגעים בקביעת המחירים הריאליים לתוצרת המלפפונים. יש גם תקופות שבהן מציפים את השוק בארץ מלפפונים מירדן".

גיא דוד (35), יו"ר ועדת השיווק במושב ודור שלישי המגדל מלפפונים בשטח של

<<<

מלפפוני אחיטוב. חלק מרשתות השיווק הגדולות פוגעות בקביעת המחירים הריאליים לתוצרת

"הורינו, שהגיעו מעירק בשנת 1951, התגוררו בתחילה במעברה בתנאים קשים, בצריפים, עד שעברו להתגורר בבתי הקבע הסוכנותיים. השינוי המהותי היה בשנות ה-70', בזמן שבסוכנות החליטו להשקיע באמצעי ייצור ייחודיים במספר מושבים. בפועל, זה התבטא במתן אפשרות לכל משק להקים חממה. זה היה קידום רציני מבחינה כלכלית, להגיע ליבול של 70 אלף טון בשנה, כשהתוצרת הארצית מגיעה ל-110 אלף טון של מלפפונים. זהו הישג עצום"

אורן סבח, דור שלישי (43): "אנו תמיד אומרים שיש לנו כוח ומוטיבציה לעבוד, אך המדינה והמוסדות המטפלים בחקלאים חייבים להיות קשובים לצרכינו, כי זה ההווה והעתיד שלנו ושל החקלאות כולה. יש לשנות את הקריטריונים שנקבעו לקבלת עובדים. אנחנו בעצם בית חרושת למזון, מאחר והמלפפונים הם אחד הירקות הבסיסיים במטבח הישראלי, וצריך לתת לנו את הביטחון לגדל ולייצר. אם לא אנחנו, חקלאים אחרים יגדלו, או ייווצר מצב שיצטרכו לייבא מלפפונים בעלות גבוהה"

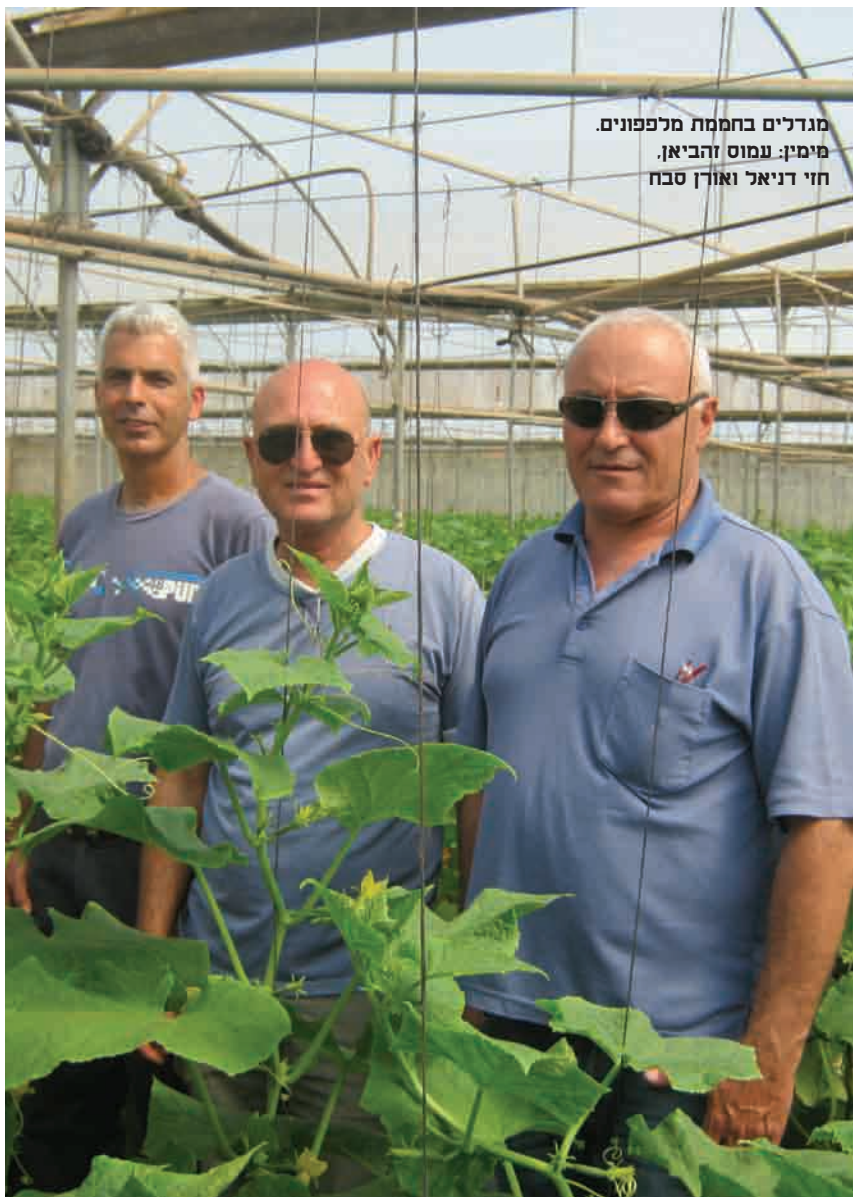

מגדלים בחממת מלפפונים.
מימין: עמוס זהביאן.
חזי דניאל ואורן סבח

100 דונם חממות, יחד עם אחיו ליאור, בנים לדליה ולמנשה דוד: "היה ברור לי שאמשיך לעבוד במשק. אנו שלושה אחים, ורק אח אחד עוסק בתחום אחר.

"אנו עובדים בזמן האחרון על האפ־שרות שבעתיד נשווק את התוצרת יחד, באופן מרוכז. זהו תהליך מורכב מגורמים רבים, ואינו פשוט כפי שנשמע. אנו מנ־סים שהשיווק המשותף יתקבל בברכה על כל החברים. בינתיים המצב הוא שכל אחד מהחקלאים משווק בפני עצמו. בשיווק המשותף יתרונות רבים: הוזלת עלויות השיווק, ירידה בלחץ הבלתי־פוסק מרש־תות השיווק, הורדת סיכונים הקיים בשי־ווק עצמי ואלמנטים אחרים".

אורן סבח, דור שלישי (43), מגדל כ־120 דונם חממות במשק אביו יוסי ועם אחיו הצעיר יריב. "כבן הבכור, היה לי ברור שאמשיך לעבוד במשק בו אבי וסבי עבדו והשקיעו. יש לנו שלושה משקים לא צמו־דים, שבהם אנו מגדלים את המלפפונים בחריצות רבה. אולי אנחנו סוג של חק־לאים של פעם, אך אין ספק שהחריצות והמסירות לגידול תורמות להצלחתו.

"הבעיה העיקרית שלנו היא בעיית הפו־עלים הזרים ואנו מקווים, ששר החקלאות החדש יציע פתרונות הולמים המתחשבים בחקלאים, שיצעיד את החקלאות לעתיד ברור יותר. כיום, לשטח כמו שלנו היי־נו צריכים לקבל כ־40 עובדים. בפועל, יש רק 12 פועלים תאילנדיים וגם זה לא אומר שכולם פעילים. זה מקשה מאוד על זרימת העבודה בשטחי הגידול, ולא פלא שחקלאים מתייאשים מעבודת כפיים הת־לויה בידיים עובדות של פועלים.

"פרט לכל העיבודים, הרי הקטיף נעשה אך ורק בידיים. חייבים להתגבר על עניין הפועלים האמינים והזמינים, כי בכל ענפי החקלאות זקוקים לידיים עובדות ובזה, לצערנו, תלוי גם המחר.

"אנו תמיד אומרים שיש לנו כוח ומו־טיבציה לעבוד, אך המדינה והמוסדות המטפלים בחקלאים חייבים להיות קשובים לצרכינו, כי זה ההווה והעתיד שלנו ושל החקלאות כולה. יש לשנות את הקריטריו־נים שנקבעו לקבלת עובדים. אנחנו בעצם בית חרושת למזון, מאחר והמלפפונים הם אחד הירקות הבסיסיים במטבח הישראלי, וצריך לתת לנו את הביטחון לגדל ולייצר. אם לא אנחנו, חקלאים אחרים יגדלו, או ייווצר מצב שיצטרכו לייבא מלפפונים בעלות גבוהה".

יוני מאירי (35), דור שלישי, בן להורים שעסקו בתחום עסקי הרכב ובכל זאת בחר להמשיך את משק ההורים. "הצטרפתי בין האחרונים למגדלי המלפפון במושב, רק בשנת 2008. היה לי עסק מצליח לגינון, אך החלטתי לשנות כיוון, למרות שכל החברים אמרו שאני 'משוגע'. זה קרה לאחר השתת־פותי במלחמת לבנון, מאז החלטתי שהמשק במושב יהיה העיסוק העיקרי שלי.

"הגידול משתרע על 50 דונם. למרות הבעיות המתעוררות סביב הגידול, יש בו משהו מאוד מרתק, מעניין וסוחף. מתוך שלושת ילדי משפחתי, רק אני בחרתי בחקלאות וכשאני מסתכל קדימה, העתיד לא תמיד ברור ומבטיח.

"כחקלאים הממשיכים את דרך חריצות ומסירות המייסדים, הייתי מצפה מה־גורמים המוסדיים המעורבים בחקלאות, שיהיו ערים וקשובים לבעיות המתעור־רות בקרב החקלאים". מאירי מוסיף שהיה רוצה להאמין שהחקלאים ימשיכו להוציא את פרנסתם בכבוד מהאדמה, וליהנות מההשקעה הרבה בגידולים, למען החקל־אות של המחר.

חממות באחיטוב. 3,100 דונם

מושב אחיטוב

אחיטוב נוסד בשנת 1951 בעמק חפר על ידי עולים מאיראן ומעיראק, ובעי־קר מאזור כורדיסטאן. משתייך לתנועת המושבים ונמצא בשטח המועצה האזו־רית עמק חפר, בין חדרה לנתניה. עד סוף שנות ה־60' הייתה במושב תחנת רכבת אשר היוותה חלק מהגבול בין ירדן לישר־אל. שמו ניתן לו על שם אחיטוב בן פנחס בן עלי הכהן (שמואל א' י"ד, ג'), ומזרע פנחס בן אלעזר, אחיטוב אביו של צדוק הכהן אשר משח את שלמה למלך (מלכים א' א' ל"ט).

במושב 100 בעלי נחלות, 120 משפחות נוספות הצטרפו בעקבות פרויקט ההרחבה, שהחל בשנת 1985. המתיישבים הראשו־נים החלו את דרכם בעיקר כעובדי קי־בוצים ויישובי הסביבה ולאחר מכן, החלו בעבודה עצמאית במשק מעורב. כיום, המושב מתבסס על חקלאות, בעיקר על גידול מלפפונים וירקות נוספים בחממות. אחיטוב נחשב למושב המוביל בארץ בג־ידול מלפפונים, ומספק כ־70% מאספקת הירק בארץ.

לרגל שבועות, החג שבו מוצגים תפא־רת החקלאות ושפע תוצרתה, נפתחים שערי המושב למבקרים, להפנינג חקלאות חוויתי שמתקיים בפעם השישית, בשיתוף המועצה האזורית ועמותת התיירות שלה. חזי דניאל, יו"ר הוועדה החקלאית במושב: "שבועות באחיטוב זה דרך טובה להציג את המושב של היום, לא רק כשכונות של וילות, אלא באור האמתי: מיהו מושבניק? מה זה אומר להיות חקלאי? בפני המבקרים בחממות, יוצגו כל חידושי הטכנולוגיה, שבהם משתמשים החקלאים.

"המבקרים, מקטן עד מבוגר, יוכלו ליה־נות מסיורים מודרכים ברחבי המושב, בחממות המלפפונים, במבחר תצוגות: טרקטורים, חומרי הדברה, זרעים, מוצרי אריזה, ציוד לבקרת השקיה ודישון, וכן מפעילויות לילדים ועד לטעימות המאכ־לים הביתיים של 'מאמות' המושב, המבש־לות את מיטב מאכליהן המסורתיים, לצד סיפורי המתיישבים, הרצאות, יריד דוכנים ססגוני ועוד ועוד".

לאורך כל האירוע, שיתקיים ב־16 במאי, יום חמישי, בין השעות 10:00 בבוקר עד 15:00 אחר הצהריים, כניסה חופשית, תו־דגש גאוות חקלאי המושב: גידול המלפ־פונים, המייצגים את הצלחתם בארץ.

שתי מושבניקיות נסעו לברצלונה

נסתרות הן דרכיה של עירו של גאודי וכולן מובילות לישראל

פסל קולומבוס בברצלונה. מביט על המוני התיירים בעיר

דפנה מאור

שתי מושבניקיות, חברות, אחת מפצאל בבקעת הירדן והאחרת מרמות ברמת הגולן, יצאו לחופשה בברצלונה. לאחר שהטייסים שלקחו אותן מערבה אמרו את שמותיהם ברמקול, ידעו החברות הטסות: אשתו של טייס אחד מגדלת תבלינים במושב עין הבשור ואילו אמו של הטייס השני, ממושב באר טוביה, שירתה עם אימא של אחת מהן בצבא הבריטי. לא מזמן, לפני 70 שנה.

בכיכר קטלוניה התייעץ זוג צעיר מישראל עם שתי המושבניקיות. הנערה דתייה (את זה ראו מיד, לפי המכנסונים הקצרצרים) והזהירו אותה שבברצלונה שותים "חלב נוכרי" ויש לו טעם "משונה כזה". איך היא תשתה קפה? החברות הבטיחו לה שהחלב בברצלונה הוא חלב פרות, כמו בישראל. מהנוכרים חולבים כסף ולא חלב. גם הטעם כמו בישראל. הזוג הצעיר והמאושר רץ מיד לבית קפה קרוב.

שני ההולנדים הקשישים שישבו על הספסל הארוך של גאודי ראו ספר בעברית וסיפרו לחברות שהבת שלהם הייתה מתנדבת בגבעת ברנר. הם ביקשו למסור דרישת שלום למשפחה המארחת מהקיבוץ. הייתה שיחה נעימה וידידותית ובמהלכה נודע שההולנדי עבד בחיפה מספר חודשים בשנות ה–50'.

האישה הצעירה שישבה ליד המושבניקיות בארוחת הבוקר סיפרה להן על כאב הבטן הנורא שתקף אותה, ממש בברצלונה, לפני יומיים. היא הייתה בטוחה שיש לה אפנדיציט, אבל הרופאים בבית החולים המקומי קבעו שזו אבן בכליות, למרות שהם לא דוברים אנגלית. טיפלו בה יפה ועכשיו הכול בסדר. בהמשך השיחה האינטימית התברר, שהם שכנים של המפקד של אביה של אחת החברות מהמילואים. פעם, פעם. ובכלל, החברה החדשה שלהן גדלה בבית שבו גרה עכשיו הדודה של אירית ממושב בצרה. טוב, אז תמסרו דרישת שלום.

בערב, במסעדה, השכן מהשולחן הסמוך שמע עברית והצטרף בשמחה לשיחה. זה היה אלכס שיפרין שעלה לארץ, שירת בצבא וחזר למוסקבה. עכשיו הוא כאן, עם מריה בתו. שניהם משתלטים בלי בעיות על כד גדול של סנגרייה. אלכס סיפר על הוריו שגרים בבאר שבע ועל התכנית שלו לשלוח את מריה לניו יורק, ללמוד אנגלית.

בשום אופן, אמרו החברות. היא תתחתן עם אמריקני ורדרד ויותר לא תראה אותה. תשלח אותה ללמוד בארץ, לסבתא וסבא. היא תכיר בחור ישראלי, הם הכי נחמדים בעולם (המושבניקיות יודעות מהבית). מריה נתנה את כתובת הדוא"ל שלה למושבניקיות כדי שישמרו אתה על קשר מהארץ. כשנתקלו למחרת במעלית, במקרה, באלכס ובמריה – זו הייתה כבר פגישה משפחתית.

בארוחה אחרת, שוחחו החברות עם שני זוגות ממושב אמונים שליד אשדוד. מצב החקלאות לא משהו. פעם היו להם ירקות, לולים, רפתות. היום כמעט שאין חקלאות, קשה, קשה. ובכלל, ראיתם אמש את המשחק בטלוויזיה? ברצלונה הפסידה 4:0 למינכן. לאחר עדכוני החקלאות היום במושבים ורכילות על מסי וכדורגל, נפרדו המושבניקים.

בספר התיירות נכתב שכדאי לראות את הקתדרלה. נכנסו, שמעו מדריך מסביר בעברית והצטרפו לקבוצה. לאחר ההסבר הישראלי יצאו החברות לרחוב. המוכרת המקומית בחנות של רוכסנים וכפתורים התרגשה מאוד לדעת שהקונות מישראל. מיד סיפרה להן בקטלנית שוטפת על אורלי מישראל. הן הבינו שאורלי חיילת, לפי ה"בום–בום–בום" והפנטומימה של מכונת ירייה שעשתה הזבנית הנרגשת (יריות בקטלנית נשמעות כמו בעברית). כמו כן, התברר שלאורלי יש הרבה צל"שים, לפי הטפיחות הרבות שטפחה המוכרת על החזה. הבטיחו לה בעברית לחפש את אורלי ולמסור דרישת שלום, בקטלנית כמובן.

שתי המושבניקיות שבו בשלום, כל אחת למושב שלה. ומה עם ברצלונה? עיר יפה מאוד וצפופה מאוד. המון תיירים שמוציאים כסף והמון ברצלונאים שלוקחים כסף.

7 משפטים שמושבניקים לא אומרים

לא משנה מה יקרה בשדה ומה ישתנה בעולם - אך פעם לא תשמעו מבני ההתיישבות העובדת את הדברים הבאים

הייתה לי עונה מוצלחת

אם להאמין למושבניקים, החקלאות קורסת אל תוך עצמה. זה לא שהמצב מעולה ושאין מה לשפר, ונכון שהמדינה החליטה שחקלאות זה לא הדבר הכי חשוב כרגע ובכלל, אבל דחילק, כל שנה אתה מפסיד את המכנסיים? כל שנה המחיר ברצפה? כל שנה הסוחרים דופקים אותך?

בלי לפתוח ספרים ולבדוק מאזנים, אני מהמר שהמצב לא עד כדי כך גרוע. אמנם קשה וכל הזמן מזיזים לנו את הגבינה, אבל נדמה לי שכמו בכל תחום אחר, הטובים מצליחים.

אז למה אי אפשר להוציא מהמושבניק איזו מילה טובה על היבול? נראה לי שזה קשור היסטורית עם מס הכנסה או עם עינא בישא – בכל מה שנוגע למזומנים עדיף לשמור על חשאיות מסוימת.

בטח שאתה יכול לקחת את הטורייה

כלי עבודה הם הדבר הבסיסי במשק החקלאי וכלי עבודה טובים עושים את העבודה קלה ומהירה עשרות מונים. זאת אולי הסיבה שבגללה מושבניקים לא ששים להשאיל כלים. בעצם, יש עוד סיבה: בדרך כלל, מי שמבקש את הכלי גם הוא מושבניק, ודי לחכימא ברמיזא.

אפשר לזרוק את זה

באופן כללי, מושבניקים הם עם של אספנים. למשק במושב יש מראה אופייני של מזבלה ברמת סדר כזו או אחרת. החל בצינורות השקיה עקומים, עבור בגרוטאות מתכת מחלידות וכלה בטרקטורים ואפילו רכבים עתיקים. חבל לזרוק משהו שאולי פעם, בעתיד הלא-נראה לעין, יהיה לו שימוש מסוים. באופן טבעי, מגיעים אל המשפט הבא.

עזוב, זה לא עובד, תקנה חדש

עד שזה לא מרוסק זה בר תיקון. למה לקנות חדש אם אפשר לסדר, ליישר, לשפץ, לרתך, לכופף, להלחים או להדביק? "תיקון קטן וזה כמו חדש. חוץ מזה, את החדשים מייצרים בברזיל והם על הפנים". בכלל, למושבניקים יש עניין לא פתור עם דברים חדשים.

זה חומר חדש? נהדר! אשמח לנסות אותו אצלי בחלקה

מושבניקים לא אוהבים דברים חדשים. תן להם את הישן והמוכר והם מרוצים. זה עבד 20 שנה? למה לשנות? למה להסתכן עם משהו לא מוכר שמי-יודע-מה-הכניסו-בו-ובטח-הם-רק-מנסים-להרוויח-עליי-כמה-שקלים. "במחשבה שנייה, אתה יכול לנסות את זה אצל השכן, אם זה יהיה מוצלח תחזור אליי".

מה יש לבדוק? פתחתי מים מרחוק באינטרנט

אם הם מגלים חשדנות כלפי חומרים ושיטות חדשות, אז בכל מה שקשור לאינטרנט היחס שלהם מתדרדר לחוסר אמון מוחלט. המושבניק צריך להרגיש בידיים שהעבודה בוצעה. לא יעזור שום דבר – אם הוא הצליח לשלוח מייל הוא יתקשר כדי לספר את זה לנמען, אם הוא פתח מים מרחוק הוא יקפיד להגיע לשטח כדי לוודא שהמחשב לא עושה לו הצגות.

מצד אחד, זה טוב, ככה תמיד יש מה לעשות. מצד שני, תתקדם בנאדם. לפקס התרגלת? הגיע הזמן להתרגל גם לזה.

מותק, היום אני נשאר אתך בבית

עם כל הכבוד לבית, לאישה ולילדים, לפני הכול באה העבודה. כשאני חושב על זה, יש מצב שחופש או מנוחה מאיימים על המושבניק באיזושהי צורה מוזרה. כאילו זה לא מוסרי לעצור רגע ולנוח. תמיד יש לו מה לעשות, תמיד הוא עסוק, תמיד יש לחץ ותמיד, אבל תמיד, אין לו זמן. טוב נו, אולי רק לאיזה קפה קטן.

טורייה. גם מי שמבקש מושבניק, ודי לחכימא ברמיזא

machita106@gmail.com

ואלה שמות

חג אחד - המון שמות. מדוע חג השבועות (שם אחד) זקוק לכל כך הרבה כינויים?

ספרתם פעם את כל השמות של חג שבועות? הבה נמנה יחדיו (כמו שמורים אומרים):

✓ חג עצרת
✓ חג הקציר
✓ חג מתן תורה
✓ חג ראשית ביכורים
✓ חג השבועות
✓ חג העומר

כמה שמות לחג אחד? וזה לא שחסרים לנו חגים שנוכל לחלק ביניהם את מצבורי השמות שבאמתחתנו. אפשר היה רק לדמיין מה היה קורה אם היו רק שניים או שלושה חגים יהודיים בשנה. עד שהיינו גומרים למנות את שמותיו של אחד, אחר כבר מתדפק על דלתנו (דוגמה לא טובה, כי זו המציאות בעצם).

חלק מהחברות שלי נוהגות לקרוא לחג השבועות גם "החג האהוב", בעיקר בגלל מאכלי החלב. הן חושבות שארוחה חלבית טעימה יותר (לגיטימי), בריאה יותר (יש שיחלקו על דעתן ויקראו להן "שוטות החלב"), ודיאטטית יותר (שטויות! ותעזבי את החתיכה השנייה של עוגת הגבינה!).

בלי קשר לאוכל, החג הזה באמת אהוב עליי, כי יש בו משהו שמבשר באופן רשמי את תחילת הקיץ. שדות החיטה שופעים שיבולים זהובות (כעין הזהב של שערות הנסיך הקטן), שאותן קוצרים ודשים הקומביינים האדירים ומפרידים את גרעיניהן הכרסתנים מהשיבולים.

המכבש אוסף את השיבולים עצמן ויוצר חבילות קש במגוון צורות וגדלים שמקשטות את השדות במעין מיצג נטורלי מרהיב. אני באמת חושבת שזה אחד המראות היפים בכפר ובעולם כולו. ואם תוסיפו לכך קרני שמש המסתננות כמניפה מבעד לענני בין הערביים, הרי קיבלתם אידיליה אמתית.

כשהילדים היו קטנים היינו חיים בתקופה הזאת בשדה. אני הייתי מאמנת הספורט הקשוחה והדעתנית, והמרצתי אותם שוב ושוב לקחת תנופה, לרוץ ולטפס על החבילות. במרומי החבילה היינו עורכים פיקניקים, מתגרים בכל מי שנשאר למטה, ונהנים מהחיים. זה באמת היה כיף.

כיום, כשהילדים שלי כבר גדולים, נראה לי שאחשב למוזרה אם אקפץ לי על חבילות הקש לבדי. מה עוד שלבושתי, אני לא בטוחה שאצליח להעפיל אליהן עם הכושר הספורטיבי הנוכחי שלי. מה שכן אוכל לעשות השנה זה להביא ביכורים. מטע הפטל הקטנטן שלי החל להניב פירות אדומים ויפהפיים שחמיצותם מעקצצת את הלשון ונראה לי שעד החג יבשילו יפה ויוסיפו אודם למנות הקינוחים.

בילדותי (הלא-נשכחת) קראנו לחג השבועות גם "חג המים". את ארוחת הצהריים של החג (קוסקוס עם צימוקים וסוכר, שהחליף את הקוסקוס המסורתי) היינו אוכלים דרך קבע אצל סבתי שגרה מרחק חצי שעה הליכה מבתינו. הדרך לשם הייתה שמשית ולוהטת, אבל מדי פעם, לאורך הדרך, ארבו לנו ילדים עם שקיות ועם דליי מים ועשו לנו "אמבטיה" מרעננת. כמה אהבנו והתרגשנו מההשתוללות משולחת הרסן הזאת.

כאישה העומדת מול ארון הבגדים בהתלבטות מה ללבוש, על בסיס יומי, אני מעריכה גם את מנהג הגרדרובה הלבנה שמכחידה לפחות ליום אחד את השאלה "איזה צבע אלבש היום?". אז לבשו לבן, אכלו לבן והשפריצו קצת מים, אם בא לכם.

ולכבוד השבועות, מתכון קל ונפלא של עוגת גבינה. כשהבת שלי הייתה בגן טרום חובה (לפני 13 שנים כמעט), העוזרת מרים נתנה לי ואותו מאז אני נאמנה לעוגה הזו. נכון, יש יפות ממנה, יש טעימות ממנה, אבל אין כמוה.

מתכון קל ונפלא של עוגת גבינה

חומרים:
750 גרם גבינה לבנה 5%
1 אינסטנט פודינג וניל
5 כפות קורנפלור
1.5 כוסות סוכר
גרידת לימון
6 ביצים

אופן ההכנה:
מערבבים היטב - שישה חלמונים, כוס סוכר, גבינה, אינסטנט פודינג וניל, קורנפלור וגרידת הלימון. מקציפים שישה חלבונים עם חצי כוס הסוכר הנותרת עד שמתקבל קצף יציב ומעבירים בעדינות לתערובת הגבינה. אופים בחום בינוני כ-50 דקות.

זהו, כמה פשוט - ככה טעים. בתיאבון וחג שמח!

גבינות ויין. החג הזה באמת אהוב עליי

טוב שמן טוב

שלוש משפחות ממושב אליעד שותפות בבית בד שמייצר שמן זית איכותי ואף זכה בפרסים בין-לאומיים

ראובן סיץ מפעיל את המכונות. מרגע שהזית נקטף מהעץ, הוא מתחיל לעבור חמצון אטי

רמי גור

אורח הנכנס לאזור התעשייה של מושב בני יהודה שבדרום רמת הגולן אינו יכול שלא להתרשם מהמבנה הארכיטקטוני הנאה המתנשא בקצה רחוב הכניסה למתחם. המבנה רחב ידיים ומסוגנן, משובץ באבני הבזלת המקומית, ומשקיף על הנוף הייחודי של דרום רמת הגולן: שדות נרחבים, כרמי זית צפופי עצים, אבני בזלת שחורות, ועשב גבוה שעדרי בקר מלחכים אותו בשקיקה.

בית הבד במתחם הוקם על ידי התאגדות של שלוש משפחות מהמושב אליעד הסמוך, עם שני שותפים ממרכז הארץ.

<<<

מהו הרעיון העומד מאחורי הקמתו של בית הבד? במה ייחודו?

ראובן סיץ מאליעד, מיוזמי הרעיון: "סבי היגר ממזרח אירופה לארגנטינה בשנת 1905 והקים באחת ממושבות הברון הירש משק בקר ומספוא. בחריצות ובעבודה קשה צמח המשק והצליח לפרנס בכבוד רב את כל המשפחה המורחבת. כאשר נישאתי ובניתי את משפחתי החדשה, החלטתי כי מקומי צריך להיות בישראל וכי גם בה אוכל לממש את שאיפתי להיות חקלאי, איש אדמה".

ואכן, בשנת 1979 עלה סיץ עם משפחתו הצעירה ולפקידים המיישבים אמר: "אני רוצה להקים רפת במושב ברמת הגולן". בקשתו נענתה, הוא התיישב במושב אליעד והפך להיות רפתן בעל רפת חלב גדולה, יעילה ומשוכללת, העומדת בסטנדרטים גבוהים וזוכה לפרסים על תנובת חלב גבוהה ועל איכותו. כמו רפתנים רבים בגולן, נטע גם כרם זיתים, בהנחה כי מטעים זקוקים לפחות תשומת לב ומאפשרים להתמקד בעבודה האינטנסיבית ברפת.

לפני כשש שנים עלה הרעיון להגדיל את כרם הזיתים ל–600 דונם ולהתאימו לקטיף מכאני. כמו כן, הוחלט להקים בית בד, אשר יקלוט את הזיתים שיימסקו מהכרם.

אדמת דרום רמת הגולן ידועה בפוריותה עוד מקדמת דנא. כבר הנביא עמוס פרסם את איכותן של "פרות הבשן", אשר ליחכו את העשב שצמח מתוך אדמת הבזלת עתירת המינרלים. וכמו העשב, כך גם ענבי היין והזיתים מיטיבים לצמוח על האדמה הפורייה.

שלוש המשפחות מאליעד ושני השותפים ממרכז הארץ התאגדו להקים את בית הבד, תוך חלוקת עבודה ביניהם – כל אחד תורם לשותפות את מה שהוא מתמחה בו: המושבניקים יודעים לגדל, והעירוניים (בעלי חברה בין–לאומית לשיווק מוצרי מזון) דואגים לתחום שבו המושבניק חזק פחות – שיווק.

וכך הוקם מפעל במבנה גדול ששטחו כאלף מ"ר, הכולל בית בד, שטחי אכסון, קווי אריזה וציוד ביקבוק משוכלל ביותר. המפעל עובד בסטנדרטים תברואתיים גבוהים ביותר תחת פיקוח והשגחה מלאים של משרד הבריאות. בנוסף, המפעל מקפיד על שמירת בטיחות ועל מניעת פגיעה בסביבה.

פסולת הייצור – הגפת – פוגעת בקרקע וגורמת לעיקורה. לפיכך, מהגפת מופרדים החרצנים, שמשמשים כחומר בעירה לחימום המים בתהליך ייצור השמן, ואילו הגפת עצמה מובלת למפעל הביו–גז שהוקם ברמת הגולן ומייצר חשמל מחומר אורגאני. וכדי להשלים את השמירה על איכות הסביבה: באחרונה הורכבה על גג המפעל מערכת סולארית לייצור חשמל. כך הושלם המעגל האנרגטי לתפעול המפעל.

עונת המסיק מתחילה בסתיו ונמשכת כשישה שבועות. המפעל יכול לעבד באופן רצוף במשך עונת המסיק כ–100 טון זיתים ליום. בית הבד מעבד בעיקר את תוצרת הכרם המשותף של בעליו ועוד זיתים מכרמים איכותיים שבסביבה. כל הזיתים מקורם בדרום רמת הגולן.

תנאי בסיס באיכות השמן המיוצר הוא שליטה מלאה של בית הבד בכל שרשרת הייצור – מהגידול ועד מועד המסיק וזמן ההמתנה של הזיתים לעיבוד. הקרבה של בית הבד לכרמים מאפשרת עיבוד הזיתים תוך שעה וחצי לכל היותר מזמן המסיק. כידוע, מרגע שהזית נקטף מהעץ, הוא מתחיל לעבור תהליך אטי של חמצון הפוגם באיכותו.

הזיתים הנמסקים בשטח מועמסים על "גונדולות" ומובלים אל המפעל. מקפידים שלא למלא את הגונדולות יותר מדי כדי למנוע לחץ על הזיתים, שמחיש את תהליך החמצון. מיד עם הגעתם למפעל, הזיתים נשטפים באופן יסודי להוצאת העלים וגופים זרים, כך שבתהליך הטחינה נשארים רק זיתים נטו. ואז מתחיל תהליך הייצור.

כל תהליך הייצור נשלט על ידי מחשב מרכזי, שמבקר כל נתון באופן מדויק: הטמפרטורה, מהירות המעבר של החומר משלב לשלב. מספר פעמים ביום מוצאות מהתהליך דגימות לבקרה במעבדת שירות שדה של משרד החקלאות, שם נבדקת החמיצות ורכיבים נוספים החשובים לאיכות התהליך.

המפעל עומד תחת פיקוח כשרות מחמיר ביותר ומתאים לשיווק בארץ ובחו"ל. תוצרת המפעל נשלחה לארה"ב ולברזיל תחת המותג העברי "קרן אור" – שמן מארץ הקודש, ובארץ משווק שמן הזית תחת מותג "אליעד – בית בד בגולן" ברשתות שיווק מובילות.

ב"טרה אוליבו", אחת משלוש התחרויות הנחשבות לאיכות שמן זית בעולם, קיבלה חברת "שמן זית אליעד" את הפרסים המובילים באיכות שמן הזית בעולם וכשמן הזית הטוב ביותר בישראל. אותות ההצטיינות לאיכות השמן תלויים על קירות המשרד בבית הבד.

יחד עם שמן זית "אליעד" עמדו למבחן יצרנים מספרד, ארגנטינה, איטליה, אוסטרליה, פורטוגל, צ'ילה ומדינות נוספות.

ייצור שמן זית ברמת גבוהה בישראל ומחירי המים הגבוהים מעמידים אותו במחיר שמתקשה לעמוד בתחרות עם שמן זית מיובא. כיום, מגיע לישראל שמן זית בכמויות גדולות, בעיקר מספרד, ירדן ותוניסיה, במחירים נמוכים, על אף המכס המוטל עליו. המחיר הגיע ל–2,900 דולר לטון לעומת 6,000 דולר לטון שהיה המחיר המקובל במוצר זה. ורק לאחרונה נעשה תיקון במחירים כלפי מעלה. השמן המיובא מגיע במחירים נמוכים בגלל עודפים גדולים בייצור העולמי וירידת הצריכה עקב המצב הכלכלי בשוק העולמי. איכות השמן המגיע מחו"ל בתפזורת נמוך מאיכות השמן המיוצר כאן.

למרות כל האמור לעיל, פירמות ישראליות ידועות משווקות שמן זה כמוצר ישראלי, בלי לציין על הבקבוק את ארץ המקור.

מצבו של ענף שמן הזית מתוצרת ישראל רע מאוד בימים אלו, בשל תחרות לא הוגנת וזיופים שמעמידים בשורה אחת מוצרים באיכות ירודה ומחיר נמוך מול המוצר האיכותי הגבוה מתוצרת ישראל שבפיקוח מועצת הזית.

יצרני שמן הזית באליעד מקווים שהפיקוח של ענף הזית במועצת הצמחים ומשרד הבריאות יחדד את ההבדלים בין שמן זית מיובא באיכות ירודה וימתג את תוצרת הארץ בצורה ברורה, וכמו כן ימנע שיווק של שמן זית מעורב בשמנים אחרים.

> אלעד בצר: "הגשת התביעה הייתה קשה מאוד לנהלל, ההרגשה הייתה כאילו בן תובע את אביו. אבל האמת שהמינהל הרוויח ביושר את התביעה הזו. בית המשפט המחוזי מצא שנהלל צודק, ופסק לטובת נהלל. שוב נעשו ניסיונות למצוא פתרון, אבל המינהל מערער לבית המשפט העליון. בית המשפט העליון אף הוא מבין שהצדק עם נהלל, ושולח את המינהל להתפשר"

בית הבד באליעד. כל תהליך הייצור נשלט על ידי מחשב מרכזי

ראובן סיץ ותעודות הזכייה ב"טרה אוליבו". תחרות עם יצרנים מספרד, ארגנטינה, איטליה, אוסטרליה, פורטוגל וצ'ילה

הותירה מאחוריה כמעט 90 ספרים

בשבוע שעבר הלכה לעולמה סופרת הילדים והנוער דבורה עומר מכפר מעש. בנימוקי השופטים להענקת פרס ישראל לעומר ב-2006 על תרומתה לתרבות הישראלית נכתב, כי היא "הצליחה להפוך את העבר הישראלי-ציוני למסכת חיה של דמויות מופת ואירועים מסעירים, שיחד בנו את המפעל הציוני האדיר"

דבורה עומר."הצליחה להפוך את העבר הישראלי-ציוני למסכת חיה"
צילום: ראובן קסטרו

זהר נוי ויבל ברקאי

כלת פרס ישראל, סופרת הילדים והנוער דבורה עומר ז"ל, הלכה לעולמה בשבוע שעבר בגיל 80. עומר הותירה אחריה כמעט 90 ספרים, עליהם גדלו דורות של ילדים ובני נוער. עומר, שנולדה בקיבוץ מעוז חיים, היא אחייניתו של הסופר יגאל מוסינזון, מחבר סדרת הספרים הידועה "חסמב"ה" וספרים נוספים. אמה נהרגה בתאונת אימונים בהגנה כשעומר הייתה רק בת 11. במשך שנים חשבה שאמה התאבדה, ורק בגיל מאוחר יותר התבררה לה האמת.

היא החלה לכתוב בשנת 1955, כשהייתה בת 22, כאשר פרסמה ב"דבר לילדים" את המדור "דפי תמר", שנכתב כיומן של נערה בקיבוץ. מאוחר יותר, הפך המדור הפופולארי לסדרת ספרי נוער, שהראשון בהם, "דפי תמר", יצא לאור ב-1959. ספרים רבים שחיברה עומר הם ביוגרפיות המעובדות לקריאת בני נוער ועוסקות בדמויות מתולדות הציונות והיישוב העברי, בהם "הבכור לבית אב"י" (אליעזר בן יהודה), "שרה גיבורת ניל"י" (שרה אהרונסון), "אל ראש ההר" (דוד בן גוריון) ועוד.

בנוסף לפרס ישראל, זכתה עומר בעוד שורה ארוכה של פרסים. בנימוקי השופטים להענקת פרס ישראל לעומר ב-2006 על תרומתה לתרבות הישראלית נכתב, כי היא "הצליחה להפוך את העבר הישראלי-ציוני למסכת חיה של דמויות מופת ואירועים מסעירים, שיחד בנו את המפעל הציוני האדיר". זמן קצר לפני פטירתה זכתה בפרס אקו"ם על מפעל חיים. עומר נקברה ביום ראשון בכפר מעש, שם התגוררה בשנים האחרונות עם בעלה שמואל עומר, שהיה מנכ"ל תיאטרון הבימה.

לא רק לילדים

למרות שהיא מזמן לא ילדה, מלי ברוש מצאה עצמה נסחפת לתוך ספריה של דבורה עומר ז"ל

מודה, נכבשתי.

במקומותינו קוראים המבוגרים ספרי מבוגרים וספרי ילדים קוראים הילדים. שפע המילים הכתובות בעולמנו שהולכות ומצטברות עד בלי יכולת להקיף, מצמצם את יכולתנו ובעיקר את זמננו להתעניין בספרות ילדינו החדשה. זו הישנה מוכרת גם מוכרת, חרותה בזיכרוננו וכבודה במקומה מונח. וכך עולם כמנהגו נוהג – אין האחד מחטט בספרותו של רעהו. אך מדי פעם מתרחשים מפגשים מן הסוג המעורב וכזה היה המפגש עם הסופרת דבורה עומר.

באחרונה, הונהגה בבית הספר של בתי "קריאה מונחית", אשר אילצה אותי לגלות יתר מעורבות בנושא ובעקבותיו גם לקרוא את ספרה של דבורה עומר: "הבכור לבית אב"י". הקריאה בו ריתקה אותי וחיש סיימתי את הספר ובעקבותיו באו ההרהורים.

ראו מה חשובה עשייתה של דבורה עומר, שגם אני, הרואה עצמי אדם בוגר, נהניתי מן הספר המוגדר כספרות ילדים ואף למדתי בו פרקים בהיסטוריה של ארץ ישראל שאודה כי חסרו לי.

היא, דבורה עומר, עושה זאת כל כך טוב לילדים, עד שאפילו אנו הגדולים מוצאים עצמנו משוכנעים מתיאור הדמויות, מסוקרנים להמשיך הלאה. ואצלי, לפחות, להמשיך הלאה פירושו להעמיק חקר בנושא: מצאתי את עצמי מחפשת באנציקלופדיה את הערך אליעזר בן יהודה ותרה אחרי ספרות על אודותיו בספריות.

כריכת הספר "הבכור לבית אב"י". על על מחיה העברית
צילום: כריכת הספר בהוצאת עם עובד

כנ"ל לגבי "שרה גיבורת ניל"י" אותו קראתי עם בתי כשהייתה בכיתה ד'. לבושתי, זו הייתה הפעם הראשונה שלי עם גיבורי ניל"י. החמצתי בשנים קודמות ידע בנושא ובזכותה של דבורה עומר גיליתי דמויות מרתקות כמו שרה ורבקה אהרונסון ואחיהן אהרון והוקסמתי כמותן מאבשלום פיינברג ומרעהו יוסף לישנסקי ומכל המסתורין האופף אותם.

אם כתביה של דבורה עומר "עושים נפלאות" לאם אחת, הם בוודאי עושים זאת לילדינו וכנראה גם להורים אחרים. היא פתחה בפני ילדינו שערים לרכישת ידע מעמיק באותם נושאים עלומים ודמויות נערצות. ויותר מכל – היא חיזקה בהם את הזיקה לארץ ישראל ומשרישה בהם את אהבת הספר. תודה לך, דבורה עומר, שהעשרת אותנו בספרייך.

מלי ברוש, גן חיים

רומן עם תקווה

לקראת יום השנה למותו של ויקטור הוגו - תרגום חדש ל"הגיבן מנוטרדאם"

ב-22 במאי יחול יום השנה למותו של מי שנחשב לגדול הסופרים הצרפתיים בכל הזמנים, ויקטור הוגו. בימים אלה רואה אור תרגום לרומן הגדול הראשון שלו ואחד הרומנים הגדולים של התקופה הרומנטית, "הגיבן מנוטרדאם". הספר, שראה אור ב-1831, זכה מיד להצלחה ולעיבודים רבים והפך לקלאסיקה.

בקתדרלת נוטרדאם המפורסמת בפריז מתגוררים כומר קתולי נוקשה וחמור סבר בשם קלוד פרולו ובן חסותו קוואזימודו, גיבן מעוות וחירש שמצלצל בפעמוני הכנסייה. צוענייה יפהפייה בשם אזמרלדה נוהגת לחולל עם העז שלה מול הקתדרלה. היא מאוהבת בקצין צעיר בשם פבוס, אך נאלצת להינשא לגרנגואר. כאשר מואשם קוואזימודו בניסיון חטיפתה של אזמרלדה, נגזרים עליו עינויים לעיני ההמון, ומי שבאה להושיט לו יד היא אזמרלדה, שמציפה את לבו באהבה. הכומר פרולו, שאף הוא מאוהב באזמרלדה, מנסה להתגבר על ייסורי אהבתו וקנאתו על ידי תכנית מרושעת שתוביל להתפתחות הטרגית של הרומן.

מטרתו של הוגו בכתיבת הרומן הייתה להציג את מכמניה של הקתדרלה לציבור הרחב, אחרי החורבן שנערך בה על ידי ההמון בימי המהפכה הצרפתית, אשר ראה בה את סמל השלטון. הוגו, שהאמין כל חייו בחופש ובצדק, ביקש באמצעות הרומן להפיח בלב העניים והסובלים תקווה לחיים יפים וצודקים (הוצאת פן וידיעות ספרים, 637 עמ').

חפש את האישה

אשתו של בלש משטרתי ממלאת תפקיד חשוב במאבק של בעלה מול רוצח סדרתי

"תנו לשד לישון" מאת ג'ון ורדון הוא מותחן שמשלב עלילת מלאת תפניות וחידות שבאות על פתרונן בדרך מפתיעה. ייחודו של הספר הוא בהתייחסות הנרחבת לאשתו של הבלש, שלפעמים אפילו מקדימה את בעלה בפענוח רמזים.

המותחן מספר על רוצח סדרתי אכזרי ששב לפעול לאחר הפסקה שנמשכה כעשר שנים. המטרה שלו הפעם היא לפגוע במשפחות הקורבנות שאותם רצח בעבר. ויש לו מטרה נוספת: דייב גרני, הבלש המהולל ממשטרת ניו יורק, שמנסה להתרגל לחיים שלווים עם אשתו. האם גרני יהיה הקורבן הבא של הרוצח הסדרתי? ואולי זאת בעצם הדרך היחידה לתפוס את מי שחמק עד כה מטובי החוקרים? (הוצאת כתר ועברית, 516

<<<

אני ואתה

האם היכולת שלנו להרגיש גדולים תלויה באדם שמולנו?

"הענק והגמדה" מאת דוקטור דב ינאי הוא אגדה למבוגרים על מסע להעצמה אישית. הספר, המאפשר לכל קורא להתבונן בענק ובגמד שבו, בחולשות ובעוצמות, בעיניים של מבוגר וילד כאחד, מהלך על קו התפר בין אגדת ילדים מתקתקה למדריך רוחני ולאו־טוביוגרפיה נוקבת וכואבת.

המסר העיקרי בספר, "גדל את הענק שבך", מעלה שאלות מהותיות שנוגעות בכולנו כפרטים וכחברה: האם ניתן להיות ענק ללא גמדים מסביבך? האם היכולת שלנו להרגיש גדולים מותנית לעד באדם שכנגד? (הוצאת אוריון, איורים: אינה קצב, 46 עמ').

עכברים שמנגנים במסרק

וגם: ספרים שיכולים לעוף ודגים שקופצים מענן. חדש על מדפי ספרי הילדים

האם ספרים יכולים לעופף? הספרים של מר מוריס לסמור יכולים ועוד איך והם יודעים לעשות עוד הרבה דברים מופלאים, אם רק פותחים אותם ונותנים דרור לדמיון.

"הספרים המעופפים המופלאים של מר מוריס לסמור" מאת ויליאם ג'ויס מזמין את הילדים להצטרף אל מוריס ואל קורותיו בעולמם המסעיר, המסתו־רי והמרפא של הספרים. עולם שבו גם כשהכול משתבש, כמו בכל סיפור טוב, תמיד יש נחמה (איורים: ויליאם גויס וג'ו בלום, הוצאת כינרת).

הסדרה "קולמן ואני" מאת רודיגר ברטרם משלבת סיפור עלילה עם קטעי קומיקס ומצטיינת בהומור ובדמויות מעוררות הזדהות (ציורים: הריברט שו־למאיר, כנרת ואיגואנה הוצ' לאור).

"רכבות" הוא ספר מסדרת "ראשית מידע" לילדי גן חובה וכיתה א' (הוצ' דני ספרים, 30 עמ'). בספר מלמדים, בין היתר, ממה עשויות מסילות רכבת, כיצד פורצים בהר מנהרה שבה יכולה הרכבת לעבור, ומה ההבדל בין רכבת קיטור לרכבת חשמלית.

דמיינו לעצמכם עכברים מנגנים במ־סרק ובמברשת, דגים וסירות מקפצים מענן וכוכב מנצנץ בתוך שיח שושן. "בחצר של סבתא" מאת יעל כהן-לב מכיל עולם שלם של דמיונות בחרוזים ובמנגינות.

המחברת לוקחת אותנו למחוזות הצב־עוניים והשמחים של פעם, כשעוד היינו ילדים, ופוקחת את עינינו להיזכר בח־וויות הטובות - יחד עם הילדים או עם הנכדים.

לספר מצורף דיסק ובו מספר שירים מולחנים (איורים: מיכל ברוך, הוצ' החממה הספרותית).

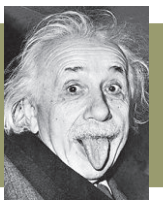

© עמוס צימרמן amosquitoz@gmail.com

תשבץ היגיון מס' 33

מאוזן:

1. מרפי והפרטנרים שלו מפגינים שוויון נפש (6); 4. יש כאן ארומה של מלבלב (ש) (4); 8. ראו 20 מאונך; 9. רביץ תופס גלים במסלולים (6); 11. נמס ליבם של הנאיבי והסוכך שלו (7); 12. ערכת דוד (3); 13. אביר עם אייפון (3); 15. פקודת הקב"ה בונה בדרום אמריקה (7); 18. גורר גופה שמעירים אותה (6); 19. (עם 3 מאונך) סוד קטנטן של דקיקות (4); 21. כספה נהג בחוסר יושר (4); 22. טורף שניתן לשחררו מוקדם בכנסת (4,2).

מאונך:

1. אבינו שבשמיים ספר את מי שאיבדה את בעלה (5); 2. יכה אבן יקרה (5); 3. ראו 19 מאוזן; 5. ראו 10 מאונך; 6. נידוי קטנטן בקצה המדינה (5); 7. מתבדחת שהופעת לפתע מכיוון הגבעה המלכותית שלו (7); 10. (עם 5 מאונך) אני לא בטוח איך אני חש לגבי המעופף השחור שלוגם אותם ברגים (7,5); 13. גלישה על חבל ביוונית (5); 14. קיים בלון כשעייפים (5); 16. החנות המקוונת אחראית על המזון (5); 17. הוצא מהמסלול ילד שניקה את עצמו היטב (5); 20. (עם 8 מאוזן) צריכה לקבל ממנו מכה יבשה (4).

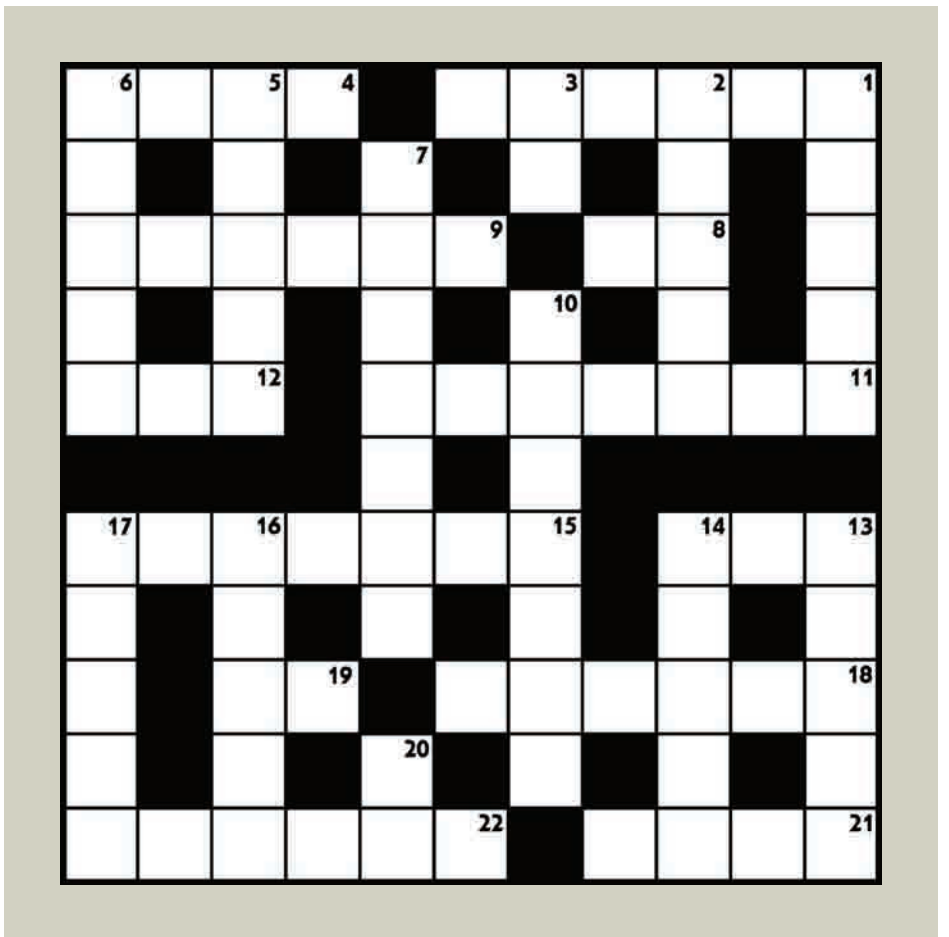

תשובות לתשבץ מס' 32:

מאוזן: 1. קורסים; 8. גומי; 9. פרוצות; 11. פוליגרף; 13. מות; 15. לחישותי; 18. תחמושת; 21. החיפושיות; 22. מנותחת.

מאונך: 1. קטשופ; 2. ריגול; 3. יחתום; 5. יוצרת; 6. תרתום; 7. שר הפנים; 10. יגאל בשן; 13. מותנה; 14. תגמול; 17. יכולת; 20. הנחיות.

עורכי דין ומידע משפטי בתחום המושבים

מידע משפטי
www.law-info.co.il

אביגדור ליבוביץ ושות', משרד עורכי דין - www.lieblaw.co.il

מגזר חקלאי - מושבים
מכירה ורכישה של נחלות, ייצוג מול המינהל, תכנון ובניה, פיצול נחלות, העברות בין יורשים, בנים ממשיכים, צוואות
תחום עיסוק ייחודי:
מיסים, דמי הסכמה והיטלים במושבים

סניף ראשי ר"ג: רחוב שוהם 5, רמת-גן
סניף השרון: רחוב המלאכה 8, נתניה
סניף צפון: רחוב הרב לוין 15, עפולה
טל. 03-5751531 , נייד. 054-6777094

גד שטילמן, משרד עורכי דין www.ts-law.co.il

מקרקעין, מושבים, מינהל מקרקעי ישראל, משפט מסחרי
בנים ממשיכים, ירושות במושבים , ייצוג במכירת משקים ושימושים חורגים

ז'בוטינסקי 35 ר"ג, מגדלי התאומים 2 ק'7, טל. 03-6132432 gad@ts-law.co.il

גבי מיכאלי ושות' משרד עורכי דין

www.mmlaw.co.il

בנים ממשיכים וירושות במושבים
ייצוג במכירת משקים
ערעורים על מס שבח ודמי הסכמה
ליווי משפטי ועסקי לפל"ח ולעסקים
במגזר החקלאי

רחוב אנצו סירני 40 גבעתיים, 53241
טל. 03-5714512, mmlaw@mmlaw.co.il

שדה ושות', משרד עו"ד ונוטריון

www.sadehlaw.com

מגזר חקלאי - מושבים
מקרקעין, תכנון ובניה, הפקעות
הוצל"פ, צוואות וירושות, ליטיגציה
התמחות מיוחדת:
- שימושים חורגים ופינויים
- העברת זכויות והורשה בנחלות

הגבעה 13, כפר ביל"ו, ת.ד 361, רחובות
טל. 08-9415022 , נייד. 054-5677852

אקוקה - כהן אדיב, עורכי דין

www.l-a-law.co.il

פיצויים בגין נזקים במגזר החקלאי
הצפות, שריפות, נזקי סערה, מטרדים
עובדים זרים ודיני עבודה במושבים
הסדרי סיום יחסי עובד מעביד
מניעת כפל תביעות
הסדרים מול חברות תיווך
ייצוג מעסיקים מול עובדים זרים

רח' העצמאות 16 (בית ישי), יהוד
טל. 03-5358540 , נייד. 050-6663484

לירן פרידלנד, משרד עו"ד

www.fridland.co.il

דיני משפחה
משפט פלילי
הסכמי ממון, גירושין,
אלימות במשפחה

שד' שאול המלך 39 תל אביב
טל. 03-6918635 נייד: 050-2247769

תמיר יחיא, משרד עורכי דין

תמיר יחיא, עו"ד ונוטריון
אגודות שיתופיות, מושבים,
העברת זכויות במשקים
הסכמי ממון, ירושה, צוואה

שד' התעשיה 8, אשקלון (בית ד.ס.ו.ר)
טל. 08-6758880 , נייד. 054-2666336
סניף תל אביב: 03-6879990

צחי בן עיון, עורכי דין ונוטריון

ייעוץ משפטי - גישורים * בוררויות * בתי משפט * אגודות * קיבוצים
חברות * עמותות * רשויות מקומיות * ועדים מקומיים * מושבים

רח' יוסף לוי 23, א.ת. קרית ביאליק, טל. 04-8711227, law@benayun.com

חובב איתן ושות', עורך דין (L.L.M)

ביטוח לאומי
תאונות עבודה במושבים
נזקי גוף, ועדה רפואית,
מחלות מקצוע, סרטן עור
צוואות וירושות - מושבים
עריכת צוואות, טיפול בצו ירושה,
גישור משפחתי, בן ממשיך

קיבוץ להב, 85335 ● א.ת באר טוביה
טל. 08-8581630 , נייד. 054-7646439

דוד דהאן, משרד עורכי דין

דוד דהאן, עו"ד
מינהל מקרקעי ישראל, שימושים חורגים, פינויים, אגודות שיתופיות, מושבים, עסקאות מכר בנחלות, צוואות וירושות בן ממשיך, הסכמי ממון, פירוק שיתוף, נזקי חקלאות, ביטוח לאומי - תאונות עבודה ומחלות מקצוע

ז'בוטינסקי 1 (בית אורנים), נהריה
טל. 077-6622198 , נייד. 052-7950637

רקפת שפיים, משרד עורכי דין

ייעוץ במעבר לדיור מוגן
ופתרונות הסכמיים למשפחה במושב

התע"ש 10 כפר סבא, טל. 052-2654543

עו"ד !!

לפרסום במדור זה חייג/י
054-6766061

הלוח הירוק

כל המודעות בלוח הירוק מתייחסות לנשים ולגברים כאחד

הלוח מופץ בעיתונים

הלוח שיתן לך צבע בחיים!
טל: 03-5682878, פקס: 03-5638728
e-mail: shirly.hacohen@maariv.co.il
הזמן הירוק קו למושב יבנה לשיא

למכירה

• 1.טרקטור פיאט 60- 66 למטעים מודל 86
2. טרקטור פרגיסון 185 מודל 78
3. מרסס עשבייה 500 ליטר + 1000 ליטר
4. מתחחת 1.60+ 1.80 מטר
5. מזבלת 3 קוב.
6. פורסת ניילון
7. דיסקוס 8 צלחות +24
8. מרסקת גזם לכרמים
9. כף קידמי לטרקטור פיאט + לפרגינסון 135
10. מלגזה מניטו מודל 2002
11. מרסס מפוח +עשבייה מכל הגדלים
12. מכונת מיון לפירות +מברשות +מסועים.
13. גולל טיפטוף
14. מכסחת שרשרת למטעים
15. טרקטור פרגינסון 135 מודל 77
16. טרקטור פרגיסון דגם 240 מודל 83
*הובלות טרקטורים לכל חלקי הארץ.
054-4917064
*עצי זית גדולים במחיר מיוחד
054-4917064

• למכירה:
1. ג'ון דיר 4650 , 4x4 88 במצב מעולה לרצניים בלבד 185 כ"ס
2. ג'ון דיר 4240 79 במצב מעולה
3. ג'ון דיר 2140 82 לאחר שיפוץ כללי
4. ג'ון דיר מטעים 5520-n 2003 + קבינה
5. מתחחת שניצקי 160 חדש במבצע הכרות
6. מכסחת שרשרת שניצקי 160,180
7. קולטבטור 7 רגלים לאחר שיפוץ
8. מקלטרות 9,7 רגלים, חדש.
9. פיאט 60-90 , 88 +4 גלגלים חדשים
10. מלגזת שדה מניטו 2000
11. מלגזת שדה מניטו 2000 4x4
12. מלגזה 3טון מקסליפט 2010, 1300שעות
13. מזלג 3 נקודות
14. מזלג 3 נקודות פיאט 666, 83
050-7294519

• החלמ- 150 ₪ , חלונות אלומניום יד 2 , ויטרינות , אלומניום בלגי ישן חדש,
050-5274348,
03-6884123

מעוניין לקנות ולמכור
03-5682878

• מזלג אחורי לטרקטור
• ארגז אחורי לטרקטור
• גוזמת שדרות לכרמים הדרים
• מזלג אחורי מתרומם 2 קומות לטרקטור
• קולטיבטור "קונסיקלד" למטעים וכרם
• מזלג אחורי כפול 3 נקודות
• מגרפה לגזם
• מתחחת למטעים
• גריידר אחורי מתכוון לטרקטור
054-2002199
08-9413978

הלוח הירוק

כל המודעות בלוח הירוק מתייחסות לנשים ולגברים כאחד

הלוח מופץ בעיתונים

הלוח שיתן לך צבע בחיים!

טל: 03-5682878, פקס: 03-5638728

e-mail: shirly.hacohen@maariv.co.il

הזמן הירוק | קו למושב | יבול שיא

מינטו 2.5 טון 89

פירקנס

מזלג אחורי 3 נ"ק עד

2.5 גובה

עגלת הייבר 4 טון +

8 טון

סאם 60 כ"ס לכרם 87

כף נפתחת 50

m-f כף נפתחת 95

4X4

פיאט 83 566 2900

שעות

ג'ון דיר 40-10 מודל

83 יד ראשונה

טרקטורון ג'ון-

דיר 115 2012 חדש

מכסחת

גון דיר 03-30 2008

1000 שעות

פיאט רומני 640 89

יד ראשונה

ג'ון דיר 40-21 מודל

83

מזבלת יורן 8 קוב

פיזור אחורי + קידמי

ראנג'ר אייסן 500

4X4 כחדש 2011

מניטו חצי שדה 3 טון

מודל 99

לינדה 93 מלגזה 2.5

טון

057-5262526

הכרויות

• למטרת נישואין רווקים/ות

או פרק ב' נחיים. לאיכותיים

ורציניים בכל הגילאים.

הורים, מודאגים שילדכם

עדיין לא מצאו זוגיות

כלבנם, צרפו אותם למאגר

הלקוחות האיכותי. מאגר

הקיים מהצפון ועד לדרום.

24 שנים המשרד קיים.

חתונות לפני ומאחורי -

תוצאות מוכחות.

04-9511058

04-8103456

• 47 ר' מהנדס נאה מאוד

178 ס"מ בוגר טכניון מקסים

באישיותו מבוסס רציני

מאיזור הדרום,

מעוניין להכיר רווקה נאה

אקדמאית אירופאית עד גיל

36 לנישואין לפרטים לפנות:

052-4403890

• מבצע לרגל חג השבועות

היצטרפות לחודש ימים

חינם!

לאקדמאים מגיל 45-35

מכל הארץ.

לפרטים לפנות לרעות

הכרויות 04-8103456

• הסוף לבדידות

הכרויות "ברכה"

חיפשתם מספיק, עכשיו

תוכלו להכיר את בן/בת

הזוג המתאימים

גם להורים מודאגים

שילדיהם לא מצאו

בן /בת זוג, אפשר ללא

ידיעת הילדים.

סודיות מובטחת. השירות

גם לחילונים,דתיים

וחרדיים מכל הגילאים,

ומכל חלקי הארץ גם

בעלי מוגבלויות מכל

חלקי הארץ, האהבה

מחכה לכם.

תתקשרו עכשיו !!!

טל: 054-3128706.

• אלמנה טובת לב בת 58+

מטופחת , עוסקת בחינוך.

ביתית מפנקת ואוהבת,

מסודרת ואיכותית.

רוצה בן אדם טוב לב,

שאוכל לאהוב ולפנק.

אם רק נכיר ונתאים

אחד לשני, חיינו ישתנו

ויתמלאו אור ואהבה.

היתקשר עכשו

חבל על כל יום....

054-3128706

• בן 38 מבוסס

נכה עם נשמה טובה

מעוניין באישה,

נכה/ מוגבלת עד גיל 45

למטרה רצינית.

050-5330220

• גרוש בן 66 קינוצניק

לשעבר מחפש קינוצניקית/

מושבניקית. בעל שמחת

חיים, אוהב לטייל, אוהב

לשיר, ומשפחתי.

טל' 03-5344743

Bn_n@walla.com

• נאה אמין סימפטי ג+1

175/52 מבוסס לימודי

חשבונאות פיננסית

מעונין במתאימה

להרחבת המשפחה מכל

הארץ

צור- **050-9175688**

סכרת

• פיתרון מהפכני

לסובלים מסכרת כדורי

פלא טבעיים המאזנים

את רמת הסוכר בדם.

באישור משרד הבריאות.

טל: **050-4332200.**

מבנים ניידים

• זכאי לציתר בע"מ -

בניית צימרים / בתי עץ,

תוספות בנייה מעץ -

פרגולות ודקים.

מושב כפר ברוך,

טל': 052-4658888

www.zakai-le.com

טיולים לחו"ל

• טיול לצפון הודו -

לאדאק וההימלאיה

ההודית 15 ימים

מועד טיול ראשון:

יציאה: 4/7/13

חזרה: 18/7/13

מועד טיול שני:

יציאה: 4/8/13

חזרה: 18/8/13

לפרטים: איתי שביט -

050-5755200

או "עולם אחר" -

1-700-708-999

• טיולים נחפץ לב

טיולי איכות בקבוצות קטנות

2013

• סין 20.4-10.5 מלא

5.9-25.9 בחגים

• גאורגיה אוטובוס

22-29.5 מלא 4-11.7

24.6-2.7

• גאורגיה ג'יפים

5-12.6 1-8.10

• איסלנד 31.7-14.8

מחיר - $5175

יהודה חפץ-052-3864248

yehuda@hefez-lev.co.il

www.hefez-lev.co.il

נפתח מדור מכוניות וקלנועים למכירה/השכרה כל המעוניין לפרסם

יפנה לשירלי:

03-5682878

shirly.hacohen@maariv.co.il

למכירה

• ציוד ללול פיטום

וביצים :

*.מכונת מיון ביצים

מכנית

* כלים למים

*קונוסים לתערובות

*כיפות גז

מוטי - 054-8020515

אבידרים לחממות

• פרופילי אלומיניום

לחממות - קנו ישירות אצל

היצרן.

* ברגים + קפיצי אבטחה.

* פרופילי אלומיניום

סטנדרטים + מיוחדים.

* קונסטרוקציות אלומיניום

למערכות סולאריות + לגגות

רעפים.

* ייעוץ מקצועי ואמין.

יגאל: 052-2343290,

פקס': 08-8594741,

eet@bezeqint.net,

www.aluminium4u.com

משקים חקלאים

• יעקב גרוסמן(חבר ועדת

בניין ערים לשעבר)

מומחה למכירת נחלות

ונכסים במושבים

+דרושים משקים(הערכת

שווי נכס -ללא תשלום

jacob401@gmail.

com

054-2109410

איתור קרקעות אבודות

ליורשים+

ליווי מקצועי בעסקאות

תמ"א 38 ע"י משרד עו"ד

052-6764957

03-5663223

הלוח הירוק

כל המודעות בלוח הירוק מתייחסות לנשים ולגברים כאחד

הלוח מופץ בעיתונים

הלוח שיתן לך צבע בחיים!

טל: 03-5682878, פקס: 03-5638728

e-mail: shirly.hacohen@maariv.co.il

הזמן הירוק | קו למושב | יבול שיא

נופש להשכרה

• דירות מרוהטות לתקופות קצרות במיקום הטוב ביותר במרכז ברלין.

054-4273879

054-4934593

נקרו נאתר: www.berlin-ap.com

שתילים למכירה

• לכורמים בלבד!

שתילי גפן מורכבים, גם נטיעה מיידית.

מקור "חוות יזרעם".

"יקבי גולדברג בע"מ"

.052-2339744

למכירה/להשכרה

• למכירה/השכרה, מכולות וקרוואנים. הובלות בכל חלקי הארץ + מנוף 100 טון. קונה מכולות ומבנים.

052-2796686

052-8265609

052-2988852

077-2340878

• להשכרה מיכלי דולב לכל מטרה חקלאית, תעשיית ועוד, לתקופות ארוכות וקצרות.

050-5211084

פקס - 04-6650029

מחפש מחסנים במושבים מאשקלון עד חדרה, להשכרה / מכירה, מגודל 200-1500 מ"ר , רצוי עם רישיון ,

054-8151406

מידע משפטי וייעוץ עורכי דין

עמיר דרורי, משרד עו"ד מסחרי כלכלי

- נחלות, אגודות
- מנהל מקרקעי ישראל
- תכנון ובניה
- שימושים חורגים
- מקרקעין

כפר רות

054-5540188 ,08-9761097

drorilaw.rut@gmail.com

שילדן, שמואלי - עורכי דין

גדי שילדן, עו"ד, רו"ח וכלכלן * עינב שמואלי, עו"ד

- מכירת בתים, נחלות, משק חקלאי, מגרשים
- יעוץ מס שבח
- נזקי גוף
- ירושות וצוואות

הזדמנות מיוחדת

בדיקת זכאות להחזרי מס שבח

מכרתם משק או נכס מקרקעין אחר ב-4 השנים האחרונות וחוייבתם במס שבח ?

יתכן ששילמתם יותר מדי

לבדיקת העניין - נא לפנות טלפונית למשרדנו בהקדם

* חבר ועדת מיסים לשכת עורכי דין מחוז חיפה

הדס 5, מרכז טבעון – 04-9832121

יקנעם מושבה – 050-2145000

מודעות ל"לוח הירוק" ניתן להעביר עד יום ב' 13.5 עד שעה 16:00

טל 03-5682878

פקס 03-5638728

e-mail: shirly.hacohen.co.il

הצעות עבודה

מרפאת קיבוץ יחיעם מחפשת אחות

למשרה חלקית + טיפת חלב

החל מה 1.7.13

לפרטים:

יהודית כהן - 052-8997845

יוכי הספל - 052-3750139

הזדמנות משולבת לצעירים איכותיים

עבודה מאתגרת בדרום אמריקה + אפשרות לשילוב עם טיול

malachioren@walla.co.il

054-3000829

BDO זיו האפט

לתחום המושבים/ות

דרוש/ה

מנהל/ת חשבונות

דרישות:

- ניסיון מוכח בהנהלת חשבונות של מושבים - חובה.
- ידע בהנהלת חשבונות בתחום המושב: ספקים, לקוחות, ספר רכוש, תשלומי חובה, הלוואת, עד לרמת מאזן, עבודה מול עסקים קטנים.
- בעל\ת תודעת שרות גבוהה, נכונות לעבודה מאומצת, יכולת לעבודה עצמאית, יכולת לנהל צוות עד 4 עובדים.
- זמינות - מידית.
- אזורי מגורים: גדרה עד נתניה.

קו"ח יש לשלוח למייל | jobs10@bdo.co.il

מעוניין לקנות

מעוניין לרכוש ציוד חקלאי ישן לתפוח-אדמה

-עקרן+מזרעה+מזרעה לבצל

052-3542754

טיולים לחו"ל

טיול מאורגן לרומניה

ארגון, תכנון והדרכה צמודה לאורך כל הטיול

- מלונות טובים בהרי הקרפטים
- צלילים טעמים ומפגשים מרתקים
- נופים מדהימים

כמו כן - תכנון מסלול למבקשים לנסע לרומניה ללא הדרכה.
אפשרות להזמנת מלונות ותחבורה עם נהג מקומי.

לפרטים:

נעמי פישר טל. 050-5564962

no571@walla.com